

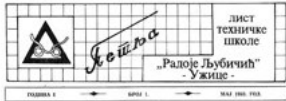

Петља

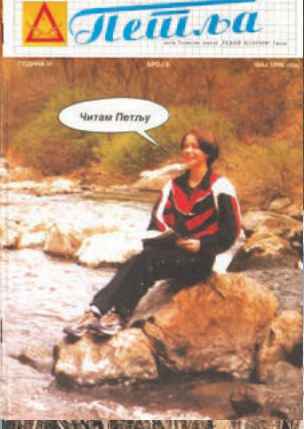
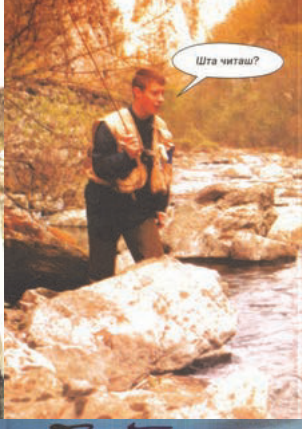
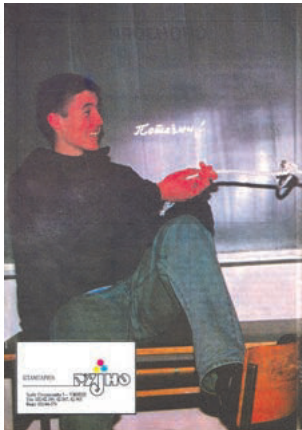
лист Техничке школе „РАДОЈЕ ЛЈУБИЧИЋ“ Ужице

ЈАНУАР, 2021.

Број 30

У ОВОМ БРОЈУ
Светлана Бајца
У ПОТРАЖИ ЗА ПОТУЛЕНИМ СМИСЛИМ

Градили смо школу, школа је изградила нас

На самом почетку првог броја *Пећље* објављеног 1993. године, у чланку *Превазилазимо класичне форме образовања*, пише: „У околностима у којима се није лако снаћи у свему ономе што нас окружује, када је брига о самом себи постала, чини се, део наше свакодневнице, последње на што би разум младог човека могао пристати јесте, да нам они који о нама брину – васпитавају, саопште како нема излаза и како је бесмислено стварати онда када нико не ствара. Школа је утонула у општу слику друштва, па су понекад једина светла тачка они који у њој раде, образују, уче...” Сличне реченице могле би бити исписане и данас, у години у којој обележавамо тридесет година самосталног постојања школе и тридесети број часописа. Колико се разликује то некада и ово сада слушали смо од наших саговорника.

Припремајући се за издавање јубиларног броја, провели смо једно по подне у разговору са директорком школе Данијелом Ненадић и директором који је био покретач првог броја *Пећље* Обрадином Јешићем. Име Обрадина Јешића најчвршће је везано за име школе од њених почетака, за њен развој, али и за наш часопис чији је иницијатор био и коме је, као и школи, одувек давао подршку. То нематеријално кроз ауторитет који је имао и уложио, као и енергија, љубав и жеља за напредовањем били су велики улог у школу. Директорка Данијела Ненадић улаже, такође, велику енергију у развој школе, спремна је да реализује сваку добру идеју и пружи подршку онима који желе да допринесу раду и напретку школе. Радо су говорили за јубиларни број. Свесни да је тешко у писаној форми пренети енергију која се чула у гласу и тону сваке реченице о школи и часопису, доносимо вам део сусрета и разговора.

Осврт на саме почетке дао је

господин Јешић: Образовни центар „Радоје Марић“ имао је Вишу школу, Заједничке основе и Стручно образовање. У Заједничке основе на брзину су се скупиле Саобраћајна школа, Грађевинска школа и Медицинска школа а из Образовног центра „Миодраг Миловановић Луне“ текстилна струка. Из центра Заједничких основа издваја се наш колектив, а из Образовног центра издваја се Техничка школа „Радоје Марић“, сада Техничка школа. Радили смо по сменама, наша школа пре подне, Медицинска по подне. После две године, Медицинска школа се одваја. Ми смо тада све време атаковали на ову зграду у којој се школа сада налази. Ово је био репрезентативан део за три факултета, са службама, амфитеатром, а главни део је требало да се прави на месту где је паркинг школе, па до главне улице, ту је требало да буду кабинети, радионице, модни салони, пројектни бирои, просторије ауто-школе. И тако 1991. године долази курир из општине и каже: „Омогућено вам је да се преселите у другу зграду!“ Тада ја уђем у колектив и кажем: „Идемоо!“ А где идемо? Овде где се сада школа налази. Сви су са радошћу прихватили ту вест. И шта се десило – миц по миц, ми смо изграђивали школу, школа је изграђивала нас! То су нам били изазови.

Школа се стално изграђивала. Ниједан ауто нисмо имали, све смо то ми обезбедили радом. И тада смо имали велике и мале добротворе. Добијемо један фап, потом први југо, па нам га украду... О том ентузијазму и раду сведоче и два витража на степеништу школе. Витраже је урадио господин Тошанић, то су изузетна уметничка дела – један се зове Љубав, други Рађање. (Причу о томе господин Јешић обећао нам је другом приликом.) У то време донације се нису давале у новцу, већ

у материјалу. Дешавало се да у сред лета дође неки велики донатор, спонзор и каже: „Само да видим где је оно што смо вам дали.“ Екипе ученика су крчиле школу, преправљале, посећивале болесне породице... Господ нам је дао да можемо да помогнемо другима кроз скупљање помоћи. Наша школа одувек је имала велике уметнике међу зидарима, возачима, снајдерима...

О раду на месту директора школе: У то време нису постојале овакве седнице наставничког већа, то је дошло касније са „демократијом“. Када треба одмах да се реагује, окупимо се на брзину и проблеми су се често решавали у ходу. Нико није стављао под знак питања мој ауторитет, нико га није оспоравао, то је била моја срећа и привилегија. Лако је бити такав директор када је такав колектив. Све се причало у канцеларији, и правила се једна атмосфера да ако неко има супротан став, то не значи аутоматски да је против неког другог, и супротно. Једном приликом колега ми каже: „Хоћу и ја да будем директор, ти то тако лако радиш, да гледајући тебе, делује ми да је то лак посао!“ Не знају људи колико је непроставањих ноћи, преиспитивања, колико трпи породица... Наилазила су нам и тешка времена, наиђу болести, оде наставник, ученик... онда губици – Теодос, Зец, Новица... Зец је у петак дежурао у школи, у недељу преминуо. Наиђу ружне и тешке ствари које треба пребродити здраво и лепо...

О *Пећљи*: Ми смо желели нешто другачије, нешто шире. Пуно је креативности и у самом називу *Пећља* – у њему су спојени саобраћај, текстил, грађевина. Лого за часопис урадио је професор физике Драган Нешић. Зашто то истичем – тапију за креативност и даровитост не одређује занимање. Како смо прешли овде, за нас су почели да се „лепе“

уметници, песници, сликари, писци... почели смо да правимо тематске вечери и тако се јавила жеља за часописом, како би то била једна шира активност. Ми смо желели место окупљања, нешто креативно, даровито. Када се на крају све урађено обради и филтрира, из тога настане нешто складно, фино, уљудно, и онда се ту репрезентује школа... У канцеларији помоћника директора била је редакција *Пећље*. Ту дођу и ученици и наставници. Правила се једна атмосфера у којој се прихватају идеје другог и у којој се човек ослобађа кроз своју креативност. *Пећља* је била место креативног дружења, дискутовали смо, дружили се. То је била још једна активност због које смо се радовали да дођемо у школу, а не на посао, и мимо радног времена. Та проширена делатност васпитно-образовног рада је после само расла. Многи из *Пећље* су касније постали новинари. Ћаци су много времена проводили у редакцији, одсуствовали са часова, и битно је да се то време није сматрало

изгубљеним временом. Окупимо новинаре *Весћи* и онда схватите да је важније да се дете ту ослободи кроз рад и буде креативно, него да за то време слуша „експоненцијалне једначине“. Много нам је значила подршка искусне поставке педагошко-психолошке службе и када је *Пећља* у питању. Од многих који су хвалили *Пећљу* поменуо бих Рајка Петрова Нога и Рала Дамјановића, који су са одушевљењем реаговали на *Пећљу*! „Какав часопис!“, рекао је Ного.

О раду у просвети: Шта је значајно у раду у школи? Значајна је једна енергија, страст! Рад у просвети није само отићи на посао, већ и страст, љубав, енергија, заблуде, кошмари, снови... При том важно је знати и то да сваки човек има право на грешку, ако погрешимо, не значи да смо лоши. Важно је наћи некога ко дели твој сан, твоју визију. У свему томе је важно да се свако осети уваженим. Треба знати и то да врхунски мајстор, столар, не зависи од материјала који има - добар професор не зависи од тога какав је ђак пред њим. Богатство је дете које тражи да напише чланак за *Пећљу*, богатство је добро управљање аутомобилом, добро певање, цртање...

Битно је да знате да све проблеме које имате сада ви имали смо и ми. Живимо у реалном времену, у реалним тегобама. Желим да охрабрим све вас да изађете још спремнији, са визијом, да ухватите замајца. За све мора да постоји воља и да постоји неко ко вуче напред!

Директорка Данијела Ненадић сетила се својих почетака у школи: Као да је јуче било када сам као млад инжењер стајала у овој канцеларији испред директора Обрадина Јешића и надала се да ћу добити посао.

Радити у овом колективу тада је била привилегија. Причало се да је ово најбољи колектив у граду. Јединство и позитивна енергија који су се ширили били су надалеко познати. И добила сам посао. Старије колеге су ме упутиле у рад, стручни сарадници помогли. Осећала сам се одлично, као да сам међу својима, најближима. Убрзо сам школу прихватила као другу кућу. Радити смо доста, није нам било тешко, нисмо гледали на сат. Резултати нису изостали. Школа се развијала и напредовала.

О школи данас она каже: Трудим се да се младе колеге које долазе у наш колектив осете прихваћено као што сам се ја тада осећала. Надам се да они нашу школу гледају као другу кућу, а не само као посао. Бити директор у овој школи, колективу и ученицима, велики је изазов, али и привилегија, као што је то било и пре тридесет година. Година иза нас била је тешка из много разлога, десила се пандемија, губитак колега, Жељка, Милоша, Данијеле. У септембру славио тридесет година самосталности рада школе. У претходној години било је и добрих и значајних ствари - успели смо да повећамо број ученика и одељења, опремили смо кабинете, посебно је значајан софтвер за практичну наставу у саобраћају, добили смо средства од Министарства просвете за пројекат који смо урадили, успоставили смо платформу за наставу на даљину, *Пећља* нас је обрадовала наградом за 29. број на конкурс средњошколских часописа. И за крај - настојимо да сачувамо и негујемо лепу традицију ове школе кроз наш часопис, кроз литерарни конкурс „Зоран Теодосић“, али и да развијамо, усавршавамо и пратимо нове технологије и да будемо у корак са свим иновацијама у образовању.

На конкурс **5. БЕЛЛИСТ-а**, БЕОГРАДСКОГ ЛИСТАЊА СРЕДЊОШКОЛСКИХ ЛИСТОВА 2019/2020. године наш часопис освојио је две награде: **ДРУГО МЕСТО** и **НАГРАДУ ЗА НАЈБОЉУ НАСЛОВНУ СТРАНУ**.

Награђени 29. број *Пећље* појавио се са новом уређивачком концепцијом, тематском разноврсношћу и занимљивим садржајима. Ни овај број часописа није

изоставио ништа што одражава живот и рад школе, креативну и стваралачку активност ученика, посвећеност наставника, ваннаставне активности и традицију овог значајног часописа. *Пећља* је показала да правог успеха нема без рада и љубави, што је и овај пут препознато и награђено. Хвала свима који су учествовали у стварању овог броја и допринели да буде објављен!

Понос наше школе и ђак генерације

Марија Стојковић ученица је IVC1 одељења, смера Техничар друског саобраћаја. Скромна, дружељубива, одговорна, вредна, осећајна, посвећена, упорна.

Од малена су ме занимали аутомобили и саобраћај уопште и знала сам шта желим кад дође време избора средње школе, па сам тако и изабрала ову школу и због тога из Ариља дошла у Ужице - каже Марија.

Тренутно ми је највећи успех управо то што сам ђак генерације и знам да не желим да се зауставим на томе, имам у плану да остварим још доста циљева. На почетку школе нисам знала да се носим са неким проблемима, касније сам научила како - то је једна од промена у развоју моје личности, која је мени била најпотребнија и која ће ми значити. С обзиром на то да је поред мене имало још добрих ученика, било је питање ко ће бити ђак генерације. Знам да сам желела да то будем ја, па су ми други ученици били нека врста изазова.

Марија објашњава које врлине треба да поседује неко ко жели да постигне овакав успех: Да би неко био ђак генерације пре свега мора да поседује упорност, јаку жељу и добру организацију, а поред тога и подршку родитеља. Волела сам да учим, али сам изградила себи добру организацију. Обично пажљиво слушам на часу и након тога за обнављање једног часа ми је довољно петнаест минута. Сматрам да посвећеност зарад неког циља треба учити и радити на њој, трудити се, али исто тако, важно је и пронаћи времена за одмор.

Марија се осврнула и на своје професоре: Код професора сам највише ценила то што су увек били спремни и вољни да пруже помоћ сваком ученику, без разлике и одвајања, затим њихову жељу и упорност да научимо оно што треба. Током ситуације која нас је све задесила прошле године, професори су показали огромно разумевање према нама ђацима, увек су били ту да нам одговоре уколико су постојале неке нејасноће, чак и у периоду када нису имали ту обавезу, и због тога им се овим путем много захваљујем.

Велики утисак на мене оставила су и разна дешавања којима сам присуствовала у школи, а нека су била везана за ђачки парламент, где сам током последње године имала прилику и да будем председник парламента.

Средњу школу ћу памтити по мом одељењу, добрим професорима и по знању које су ми пружили, по излетима на којима сам била. За мене је време проведено у школи најлепше време мог живота, како због пријатеља, тако и због професора и школе уопште.

Уписала сам Природно-математички факултет, смер за математику у Крагујевцу. Имала сам дилему, с обзиром на то да је неколико мојих пријатеља завршило Полицијску академију. Препричавали су ми како изгледа њихова обука и заинтересовали ме. Друга жеља ми је била математика. Одлучила сам се ипак за математику јер сматрам да ће ми више значити у будућности.

Након факултета волела бих да будем наставник математике баш у овој школи, што сам у пар наврата и изјавила.

Ако бих могла још нешто за крај да кажем, то би било једно велико хвала мојој разредној Љиљани Милић која је увек била ту за мене и која ми је поред породице била највећа подршка.

Марији желимо сву срећу и пуно успеха у животу и раду!

Најбољи матуранти

Друго полугодиште 2019/2020. године није било лако ни за ученике ни за наставнике, али уз помоћ дигиталних технологија ђаци су успели да успешно заврше школску годину.

Због ситуације изазване пандемијом, наши матуранти нису имали матурско вече и додела награда најбољима у генерацији, за разлику од претходних година, није одржана на тој свечаности, већ у нашој школи уз присуство медија 18. јуна 2020. године. У складу са околностима, потрудили смо се да додела награда буде одржана у лепој и свечаној атмосфери. Подељене су дипломе и посебна признања матурантима - ђаку генерације и ученицима који су постигли изузетне резултате у наставним и ваннаставним активностима.

генерацији, Давиду Петронијевићу (IVГ1) - за одличан успех и изузетан допринос у хуманитарном раду, Нади Мићић (IVГ1) - за одличан успех, допринос у промоцији школе и ангажовање у ваннаставним активностима, Наташи Јанковић (IVГ1) - за одличан успех, допринос у промоцији школе и ангажовање у ваннаставним активностима, Јелени Ђокић (IIIФ1) - за одличан успех и ангажовање у ваннаставним активностима, Филипу Миросављевићу (IVС2) - за одличан успех и ангажовање у ваннаставним активностима.

У нашој школи одувек су се промовисале праве и искрене вредности, због тога нису биле додељиване награде само за наставни и ваннаставни рад, већ и за учешће у хуманитарном раду, чиме су ученици показали да су стасали у добре и одговорне људе. Посебна признања уручена су онима који су показали своју хуманост усклађујући школске обавезе са пружањем помоћи нашим старијим суграђанима за време ванредног стања. Ученици су, срећни што су добили признања, али и тужни због завршетка школе, исказали да су им последњи дани у школи, када су полагали матурске испите, били посебно емотивни.

Директорка школе Данијела Ненадић уручила је награде Марији Стојковић (IVС1) - најбољем ђаку у

На сликама - награђени ученици са директорком школе Данијелом Ненадић и својим разредним старешинама: Љиљаном Милић, Јеленом Констјанџиновић, Жанком Сџанојевић и Иваном Сџакићем.

Хуманост пре свега

Пишу: Наташа Јанковић и Нада Мићић, новинари *Пешље*

Техничка школа „Радоје Љубичић“ у својим просторијама крије невероватне таленте и јако добре људе. А све то се открило током недаћа које су задесиле, како наш град, тако и нашу државу и читаву планету. У борби против COVID-19 показали смо колико смо спремни да се удружимо и да заједно допринесемо што бржем окончању тренутне ситуације. Ученици Давид Петронијевић и Борис Петрић свима су нам дали једну лекцију и објаснили колико наше мало, неком може значити много.

Постао сам волонтер Црвеног крста у основној школи, око шестог разреда, а Борис је раније. У почетку, највећи мотив је био дружење и упознавање са осталим другарима из града. Касније смо почели да излазимо на терен и да учествујемо у разним акцијама. Тек тада смо схватили колико је важно и лепо помоћи некоме коме је та помоћ стварно потребна. Ми смо једна од ретких организација која је најактивнија онда када је најтеже, најпотребније, и увек смо ту за наше људе.

Волонтирамо сваког дана, када није у току полицијски час, од пола осам ујутру, па до три сата по подне, а некад и дуже. Све зависи од количине посла тог дана. Када дођемо у Црвени крст, око осам сати, сви доручкујемо и после тога три или четири тима излазе на терен, док један тим остаје у бази. Они примају позиве од свих грађана старијих од шездесет пет година и којима је потребна помоћ. Када им затреба нешто од намирница, они то записују и путем мејла шаљу у маркет или апотеку. Маркети и апотеке, кад приме мејл, спакују све од намирница и чекају да дође екипа која је на терену да преузме и достави на кућну адресу. Поред тога делимо помоћ и свим социјално угроженим људима (који су старији од шездесет пет година) који примају

посебне пакете хране и хигијене два, три пута недељно. Поред тога, једном недељно устајемо у три сата ујутру како бисмо обезбедили маске и рукавице пензионерима који од четири до седам сати имају право да изађу у набавку. Када истекне време намењено пензионерима, враћамо се у базу на доручак и настављамо радни дан сасвим нормално, све до 15 часова. Најчешће нас контактирају старији од шездесет пет година и најчешће траже основне намирнице за живот: брашно, јаја, уље, квасац, месо, млеко...

До сад се нисмо нашли у ситуацији да не успемо да дођемо до неког. Дешавало нам се да их не пронађемо код куће, па онда настане мали проблем, али све се то врло брзо реши. Оставимо помоћ код комшија или вратимо намирнице у Црвени крст, па их испоручимо касније. Покривамо рејон целе општине Ужице, као и Севојно.

ОВОМ ПЛАНЕТОМ ХОДАЈУ ДОБРИ ЉУДИ

Наши родитељи су веома поносни због труда који посвећујемо јако лепом послу којим се бавимо, али су и веома забринути за нас и наше здравље у оваквој ситуацији. И поред тога, имају неку сигурност, јер су у нашој организацији сви јако одговорни.

Борис и ја, поред волонтирања у Црвеном крсту, помажемо и нашим комшијама и породичним пријатељима који не могу сами или немају кога да пошаљу по помоћ.

Трудимо се да редовно пратимо наставу. Истина је да професори доста захтевају од нас, ученика, али већина професора нам прогледа кроз прсте и ослободу нас неких задатака. Веома тешко све постижемо, јер волонтирамо сваког радног дана. Увече смо јако уморни, па најчешће школске обавезе обављамо преко викенда. Задаци нам се намноже па нам овај начин рада отежава функционисање.

Није потребан превелики мотив да бисмо учинили добро дело, да бисмо помогли некоме. Неопходно је мало саосећања за суграђане којима није све на дохват руке. Редовно учлањење у Црвени крст (не у тренутној ситуацији) је слободно увек и за свакога. Само је потребна добра воља и можете доћи у просторије нашег клуба, где се сви лепо дружимо и склапамо велика пријатељства. У тренутној ситуацији, свако се може пријавити за добровољно волонтирање и помоћи нама и становницима нашег града и околине, којима је потребна помоћ.

Поносни смо на наше ученике и сигурни смо да ће наставити стопама доброту и хуманости. Желимо им срећу у даљем раду као и на пољу њихове будућности.

Првих тридесет година је најтеже

редакција *Петље*

Највећи број школских часописа настаје са идејом да буду приказ једне школске године, активности ученика и професора и да сачувају од заборава много тога лепог што се догађа у школама. Има и оних школских часописа који одступају од овакве замисли као примарне, мада су ретки. Идеја Петљиних покретача није била да она буде само школски часопис, већ нешто много шире. Из прве је успела у томе. Чланова редакције било је много, они су исписали значајне и лепе приче. Када се погледају ти први бројеви данас, јасно се види у којој мери је Петља била зрело и озбиљно градско гласило. Визуелни идентитет, технички изглед, теме и садржаји мењали су се кроз време, враћали на почетке, па опет почињали изнова кроз тражење нових идеја, али оно што је константа је трајање и континуитет.

Ако погледамо све оно што је записано у бројевима часописа, схватамо колико тога би било заборављено да није забележено на његовим страницама. Постоје и формалнији облици бележења и чувања података о раду школа, али у њима никако не може да се види сведочанство о времену, о томе како се живело и радило, да се упозна душа једне школе.

Налазимо се у најлепшим годинама, тридесетим. До тих лепих година није било могуће доћи без оних уз које је Петља стасавала, који су је стварали и који заслужују да се њихова имена нађу на страницама овог броја.

Главни и одговорни уредник прва два броја био је Будимир Радојичић, професор историје. Логотип и колаж на насловној страни урадио је Драган Нешић, професор физике. Назив Петља предложио је Зоран Маринковић, професор грађевинске групе предмета. У редакцијском одбору тада су били и Петкана Перишић, Зорица Јешић и Станислав Тодоровић, професори српског језика и књижевности. Техничку припрему 2. броја урадио је Влатко Павловић, професор информатике.

Од 3. до 10. броја уредник је Станислав Тодоровић, а у редакцијском одбору били су Зорица Јешић, Александра Јовановић, психолог, Влатко Павловић и Радомир Тошић, професор хемије.

Уредник 11. и 12. броја био је Божидар Тошић, професор српског језика и

књижевности, а технички уредник Ранко Лазовић, ученик.

Марија Дамљановић Петровић, професор српског језика и књижевности, уређивала је 13, 14. и 15. број. Технички уредник 13. и 14. броја била је Зорица Ђурић, професор информатике, а 15. броја Радомир Тошић.

Од 16. до 21. броја уредници су били Станислав Тодоровић и Марија Дамљановић Петровић. Технички уредник 17. и 18. броја био је Радомир Тошић, а 16, 19, 20. и 21. броја Зорица Ђурић и Радомир Тошић.

Број 22. и 23. уређивали су Станислав Тодоровић и Биљана Аксентијевић. Уредник 24. броја била је Биљана Аксентијевић, професор српског језика и књижевности. Технички уредници 22. броја били су Зорица Ђурић и Радомир Тошић, а 23. и 24. броја Радомир Тошић.

Од 25. до 30. броја уредник је Слађана Јањић, професор српског језика и књижевности. Технички уредници 25, 26. и 27. броја били су Дубравка Митрашиновић, професор математике и Александар Митрашиновић, професор саобраћајне групе предмета. Од 28. до 30. броја технички уредник је Влатко Павловић.

Стални сарадници Петље су: Снежана Недељковић, Антонина Златић, Ана Ђуричић, Жанка Станојевић, Анела Милетић, Душица Стаменић, Бранко Николић, Весна Ристић, Ана Ћировић, Славка Цвијовић... неки од њих од првог броја па до данас. Њима су се прикључивали професори енглеског језика, педагошко-психолошка служба, школски библиотекар, као и професори сва четири подручја рада. Сарадници су били и многобројни ученици наше школе.

Нека се не наљуте они који нису поменути јер је немогуће навести имена свих који су уложили своје жеље, идеје, рад, стрпљење, одрицање, посвећеност како би се из године у годину појављивао један за другим нови број Петље.

Срећан нам тридесети број!

Станислав Тодоровић, бивши уредник *Петље*

Професор српског језика и књижевности у пензији Станислав Тодоровић био је дугогодишњи уредник *Петље*. Креативан, ведар, омиљен како код ђака, тако и код колега, занимљив, духовит, спреман на шалу и занимљиве разговоре, до последњег дана свог рада у школи радио са ђацима ваннаставне активности, припремао прославе Савиндана, нова издања школског часописа, промоције часописа, сваки пут другачије. Гледајући га док је радио са ђацима, деловало је да посао наставника може да се обавља са необјашњивом лакоћом. Позвали смо га да као почасни гост буде у јубиларном броју *Петље* јер када кажемо *Петља* помислимо пре и изнад свега на њега. У неформалном разговору слушали смо његове приче, јер професор Цане, то знамо, не воли формалности. Открио нам је како је дошло до тога да постане уредник:

Како сам постао уредник *Петље*:

Зове ме тадашњи директор Обрадин Јешић у своју канцеларију и каже ми: „Тодоровичу, седи“. Мени сумњиво зашто ми се тако обраћа, не каже Тодоровићу, него Тодоровичу, са наглашавањем оног „ч“, као да жели тим „ч“ да ми да на значају, знате оно, као руски писци Фјодор Михајлович Достојевски, Лав Николајевич Толстој... Помислим ја: „Нешто хоће сигурно...“ Седнем, а он ми каже: „Седи да попијемо кафу.“ Уууу, хоће нешто сигурно, мислим ја. Када је после тога рекао: „Када ћемо на пецање?“, е онда ми је већ било јасно и тада сам знао да сигурно нешто крупно тражи од мене! Каже он мени: „Слушај, Буде више неће да буде. Најбоље да будеш ти нови уредник, од тебе нема бољег!“ Ја кажем: „Нема

шансе!“ То су била другачија времена, излазило се доста, дружило! Ја онда станем мало, размислим и кажем: „Не могу ја да радим *Петљу* и да имам и разредно старешинство, хоћу да будем уредник, али да не будем разредни старешина!“ И он каже: „Добро, нема проблема!“ И ето, тако је почело...

О насловној страни:

„Требало је да смислимо насловну страну. Видим ја да су све насловне стране часописа исте, сличне, личе једна на другу као јаје јајету. Обично је то у свим часописима нека слика, школске фотографије... Кажем ја: „Хајде да наша насловна страна буде другачија. Хајде да то буде насловна страна која има причу!“ И тако је настала насловна страна - једна фотографија на две стране, на првој и последњој страни часописа, а на другој страни је обавезно била написана прича са насловне стране.

О првој промоцији *Петље*:

Та прва промоција била је нешто невероватно! Тада су се правиле огромне промоције, ту су биле познате личности, професори, грађанство, не знам како се под кабинета горе на спрату школе није провалио! План је био да се прво поделе *Петље* и да после тога ја уђем, а након мене да ушета девојка са насловне стране која је на њој са папагајем на рамену, исто као са насловне стране. Желели смо да тако оживимо насловну страну. Имао сам огромну трему! У тренутку када је девојка са папагајем на рамену ушетала у препун кабинет, проломио се такав аплауз да га се и сада живо сећам! Не сећам се да сам се икада тако осећао као у том тренутку.

О литерарном конкурс „Зоран Теодосић“:

Конкурс „Зоран Теодосић“ покренут је након смрти мог омиљеног колеге, професора филозофије. Та смрт је јако потресла цео колектив, нарочито мене јер сам са Зораном био велики друг. Првобитно су постојале четири категорије у оквиру којих су се слали радови на конкурс: лирска песма, кратка прича, цртеж и карикатура. Касније је прерастао у наградни конкурс за најбоље литерарне радове ученика средњих школа. То је један од највећих конкурса у нашем граду, а и шире. Он годинама окупља, без икакве медијске пропаганде, највећи број средњошколаца. Конкурс се организује сваке године на Зоранов рођендан 26. марта.

По први пут откако постоји конкурс, од 1995. године, ове године није одржан због пандемије. То је један од ретких литерарних конкурса на који ђаци долазе у школу и на лицу места пишу радове, што ове године није било могуће. Променом пропозиција и начина рада изгубила би се основна концепција и специфичност нашег конкурса.

Верује ли било код од мојих тадашњих колега да је прошло 28 година од првог броја *Петље*?!

Никола Медојевић
Новинар *Петље*

Водитељ и уредник *Првој радија Ужице*

Ја не, најпре јер не признајем ни себи, а ни другима да имам сада толико година да сам у оснивачкој редакцији могао бити ученик првог разреда Средње техничке школе „Радоје Љубичић“. Сећам се да су ђаци тада (најчешће) бирали секције по томе колико окупљања има у време наставе. Sorry, али ко би одбио да искривинари неки час?! Нећу вас лагати, уз љубав према писаној и изговореној речи, знао сам да ће на почетку другог полугодишта бити доста прилика да се изостане са великог броја часова. И да, преломлио сам, новинарска секција је била оно што желим.

Но, тај тип ангажмана није био ништа ново за мене. И у основној школи сам волео да читам, да рецитујем, водио сам често школске приредбе, па је тако било од старта и у средњој. Некако је новинарска секција била логичан след. Тако сам се и осећао у приземљу школе, испод степеница ка директоровој канцеларији. Некако свој на своме. Канцеларија, где се нас десетак свакодневно тискало и гурало око једне или две писаће машине, била је мала, али смо ми сви били срећни. И да, мој први чланак сам написао на писаћој машини. Није било рачунара, што је живот нас неколицине „новинара“ тада чинило значајно компликованијим, али верујте и слатким. Споро смо куцали, расправљали се сатима око наслова, тема, саговорника... А пред нама је био читав један часопис чијих је тридесетак страна требало попунити. Први чланак који сам написао и потписао говорио је о успеху мојих другара на такмичењу средњих саобраћајних школа. Кратак и слadak. Баш некако таман. И да вам кажем - поносан сам на тих неколико редака и на моје име које је стајало испод тог и других текстова. Коначно, та прва *Петља* је била заиста ђаволски добар посао јер, знате, дословно смо почели од нуле, али смо радили и ми и професори као да нам животи од тога зависе. Чудесан моменат у животима свих нас, сигуран сам.

Е сада... Рада на следећим бројевима *Петље* се не сећам, одрастао сам, sazревао, заљубљивао се, излазио... Као и сваки тинејџер. Али се сећам да сам био део *Петље*. Данас негде чак мислим да сам у подсвести знао да је она савршен увод и припрема за оно што ме чека. Кумовао је свему томе драги професор српског језика и књижевности Цане Тодоровић, са којим се приватно и пословно и сада срећем и са којим делим радост тих сусрета. Не зна се ко за кога има више питања и прича, али је једно заједничко сваком дружењу - сваки сусрет почне његовим „где си бре Медоје“ и мојим „ево мене професоре, него где сте ви“, а заправо... Срели смо се поново након седам дана, али као да је вечност прошла јер ето нове прилике да се сетимо *Петље* и школе, неке добре књиге, драгих, заједничких пијатеља.

Недуго после средње сам најпре као спољни сарадник, а убрзо и као стални члан редакције, почео да радим на радију. *Радио 31* био је моја друга новинарска кућа. Тамо су уредници и колеге препознали моју жељу да дам најбоље од себе овом послу који истина пуно

узима, али и пуно даје. Као неко ко зна да тражи и нађе одговоре на питања КО, ШТА, ГДЕ, КАДА и КАКО, али и као неко ко је рођен радознао и спреман да се баци у ватру, калио сам се, слушао и учио. Од „малог од палубе“ (анкете, пијачни барометар, припрема прича и вести за програм и слично) брзо сам напредовао до позиције новинара који покрива важне градске догађаје, а касније и до првог водитељског ангажмана, што и данас најрадије радим. Те 1997. године рад новинара је био већ неупоредиво лакши, комфорнији. Рачунари су донели прогрес, али су нам украли шарм који су имале редакције у којима су одјекивали звуци Олимпије (писаћа машина), а новинари се довикивали, пушили у канцеларијама, испијали безброј кафа, причали масне вицевице и препричавали догађаје којима су „само они“ сведочили.

Када смо код тих испијања кафа... двадесетпеторо нас је било у редакцији. Пробајте само да замислите живот једног приправника између 12 и 13 часова, када се смењују екипе уредника, организатора, продуцента, водитеља, новинара, тонаца и (наравно) сви хоће кафу. Погађате, као најмлађи, кафе сам кувао ја. Али када сви попију кафу био сам део прича сјајних жена и мушкараца од којих неки више и нису са нама. Заправо, уз ту кафу коју сам јуначки кувао и послуживао добрих годину дана, највише сам и научио. Тада сам жицао прилике да чујем и видим како новинарски, водитељски и релизаторски посао раде неки од најбољих у радијском етру Ужица икада: Верица Туцовић, Биљана Катић, Зорица Ирић, Зоран Филиповић, Ирена Којадиновић, Драган Герзић, Зоран Ристановић, Драган Мићуновић, Милка Аџић, Александар Божићевић, Александар Стефановић (сви колеге из *Радија 31*), али и неки београдски вукови попут Душана Радуловића, Гоце Суше, Лиле Радоњић и других. Такав сам и остао, радознао и жељан да научим. Истина, технологија је напредовала, редакције се силом прилика смањивале, али сам ја из године у годину остајао део њих и надограђивао се са сваким новим даном, саветом, лекцијом. А ми, ми који смо се учили и радили

деведесетих и двехиљадитих, имали смо безброј прилика за то, ратови, санкције, „вода у каблу“, претње, притисци, бомбардовање, пети октобар, светска економска криза, па до овог данашњег пандемијског пакла који је још једна школа из које се учи за цео живот. Једноставно речено, у овој нашој Србији никада није досадно, посебно не нама новинарима и људима из медија уопште.

Децембра 2013. године престао је да постоји *Радио 31* и родио се данашњи *Први радио*. Истина, екипа је остала иста, али су тада нови власници из Словеније променили формат, име, стил... Чинило нам се СВЕ. А таман сам мислио - то је то, нема даље, све сам научио, све знам. Преварио сам се, наравно. Испоставило се да су ми нови уредници и колеге (махом Словенци) тек отворили очи. Донели су у Ужице стил, нову динамику, модернизацију и урбанизацију радијског простора, показали да и један локални радио може да звучи као медији у великим европским градовима. Слагао бих када бих вам рекао да се нисам опирао. Класична прича - не може то у Ужицу, не иде то тако, неће то људи препознати и ценити... Погрешио сам! Дебело. Да су били у праву

показала су након годину дана истраживања јавног мњења која су нас упорно стављала у врх табеле слушаности, а тако је и данас. Још једном се потврдила она да човек учи докле је жив! Наравно, ако жели, ако отвори очи и начуљи уши, ако је спреман да упија и буде бољи.

Намерно са тим завршавам. Учите, учите и само учите! Нека и вама школа и секције буду путоказ ка бољем сутра. Можда баш као што су мени новинарска секција и рад у *Петљи* били темељ да једног дана са осмехом идем на посао и радим оно што неизмерно волим. Да говорим истину и да се не бојим да кажем оно што мислим. Да будем човек, да се осећам слободно!

Зато сваког јутра када мом граду, суграђанкама и суграђанима, пожелим у 7h „добро јутро“, добар је дан и за мене. Енергија и осмех које сам давао и које дајем, стотруку су ми се увек вратили. Али стварно! Хвала ти граде мој што сам срећан човек у једном малом граду великих људи!

Чујемо се на *Првом*, ок?

Стефан Грујић
Новинар *Петље*

Сећам се свог првог дана у школи, свог уписа. Иако ми је архитектура била тек трећа на листи жеља, сада кад погледам, ниједног часа се нисам покајао. Имао сам срећу да имам дивног разредног старешину као што је Весна Ристић. Она нам је свима, нас двадест двоје, била школска мама. Младима, посебно у средњој школи, битно је да имају добре оцене, да препишу, да све то заврше што пре. Мој савет је да не журе превише са тим, јер свако време носи своје време.

Нисам се пронашао у архитектури и у свету линија, блокова и бетона, али ниједног тренутка нисам размишљао да се пребацим у неку другу школу. Касније сам открио новинарску секцију и упознао професорку Слађану Јањић која ми је била сјајан ментор у многим пројектима. Након што сам кренуо на Новинарску секцију, интензивно сам почео да пишем за школски лист *Петље* у коме сам пронашао себе у исписивању чланака и давању мишљења на одређене теме. Тим *Петље* је био јако добар и предан свом послу, волели смо то што смо радили. Учесће у Новинарској секцији ми је отворило нека додатна врата и погледе. Касније сам упознао људе са којима и данас сарђујем. Јако је битно да људи буду

посвећени и предани у секцији. То није само губљење времена за већу оцену. Ако сте томе довољно посвећени, успећете да се остварите и пронађете на неком другом пољу.

Поносан сам на пројекте које смо успели да урадимо за те сјајне четири проведене године у средњој школи. Успели смо да сами снимимо филм о борби против наркоманије, кратки филм о деци са сметњама у развоју, доста трибина и разговора. То је само мали део онога што смо урадили. Небитно је да ли је то саобраћајна или Техничка школа „Радоје Љубичић“, битне су ствари које се раде и које остају као показатељ те школе. И да се вратим исто бих уписао и све исто урадио, само бих овај пут архитектуру ставио на прво место на листи жеља.

Веома је важно да се у том узрасту млади ангажују, да буду у све укључени и да имају подршку професора. Мој савет професорима је да се све више посвете оној деци која хоће да раде и напредују, а не онима који „чупају“ двојке.

У средњој школи сам био председник ученичког парламента што ми је дало слободу да размишљам у том правцу. И на крају сам уписао Правни факултет. Тренутно сам студент друге године. У Београду сам постао председник парламента Универзитета. Изабран сам и за делегата СКОНУС-а (Студентска конференција универзитета Србије) и студентског посланика у скупштини студената. Успео сам да постанем и одборник скупштине града Ужица, где заступамам ставове младих. Такође сам и члан Фондације „Заједно за младе“ - проф. др Даница Грујичић, у оквиру које помажемо талентованој деци Србије. Ништа од овога не бих успео да сам иједан корак прескочио, а мој први корак био је улазак у Новинарску секцију. Тако да - корак по корак.

Професори, посветите се деци и ако не раде најбоље ствари из тих области, упутите их на секције. Средњошколци, посветите се раду у секцијама, организацијама, писању чланака, пројеката. Радите оно што вас испуњава и оно што волите.

РЕКЛИ СУ О ПЕТЉИ

Ана Милановић
Новинар *Петље*

У Средњој школи „Радоје Љубичић“, ученицима су када сам била ђак биле на располагању бројне секције. Међутим, ова школа је једна од ретких која је имала и Новинарску секцију. Вероватно због српског језика као једног од омиљених предмета, склоности ка читању, успешних наступа на рецитаторским такмичењима наметнула ми се као нешто логично. Од самог почетка веома ми се допао рад у тој школској редакцији. Сви су имали своја задужења, а опет на крају заједно смо креирали садржај и изглед *Петље*. Часопис је тада изгледао као да су га правили професионалци. Почев од текстова, преко фотографија до насловне стране. Било је лепо разговарати са успешним ученицима и њиховим професорима, а касније све то пренети на папир... Пратили смо и оне који су имали посебне таленте и хобије. Већина нас учествовала је и у припреми и реализацији програма за дан и славу школе... Посебно занимљиви били су излети на које смо ишли са професорима који су водили секцију. Један од оних који веома радо памтим је пешачење до Стапара, а након тога и роштиљање на месту данашње Стапарске бање. Морам истаћи да су сви чланови редакције вредно радили, вођени ентузијазмом професора, иако није увек било лако све постићи. Ми смо започели, а генерације после нас наставиле су традицију, па је заиста велико задовољство сваког Савиндана прелистати *Петљу* и сетити се тих лепих школских дана, учења, рада и дружења.

За мене *Петља* је сигурно била и одређена прекретница. Стицајем околности у то време организована је аудиција на једној ужичкој радио станици (Радио Талија). Добра дикција, одговарајућа боја гласа али и искуство стечено у школској редакцији омогућили су ми да веома брзо почнем да радим као спикер. А онда је уследила и друга и трећа... Нешто касније и телевизија, где сам и данас. После готово две деценије колико сам у медијима, могу да кажем да то јесте веома леп али истовремено и тежак и одговоран позив. Ипак, веома ретко адекватно плаћен. Ако

говоримо о предностима овог позива на првом месту је рад који није статичан, сваки дан доноси нова познанства, нове догађаје и бројне несвакидашње ситуације. У прилици сте да упознате и разговарате са људима који су чак можда били и ваши идоли, али и истакнуте личности из света политике, културе, спорта, уметности. Лепо је када причом коју направите помогнете онима којима је помоћ потребна или подстакнете одређене промене. Ипак, са друге стране веома често изложени сте стресу. Радио захтева правремену информацију, живо обраћање и минимум грешака, а телевизија што више саговорника и адекватне слике. И једно и друго искључиво тачне и проверене информације. У времену у коме живимо то није нимало лако, а оно што је најтеже је пренети информацију која ће се допасти свима. Временом научите да не можете свима угодити, али и да прихватите сугестије, предлоге и критике. Да закључим, овај посао успешно и на дужи временски период може радити само онај који то заиста воли. Многобројни су они који дођу, пробају и једноставно оду, а веома мало је оних који у њему остану.

Петљи честитам јубилеј са жељом да још дуго траје баш у оваквом издању, упркос савременим и све модернијим технологијама.

Гордана Шмакић,
професорка српског језика и књижевности у
Економској школи

Као и многи матуранти, и ја сам била у дилеми око избора факултета. Пријавила сам се на конкурс „Зоран Теодосић“ и рекла себи: „Ако освојиш неку од награда, то значи да си за студије књижевности.“

И ево ме, након седамнаест година радим оно што волим и са радошћу своје ученике шаљем на *Петљин* конкурс.

Честитам јубилеј свима који су из године у годину учествовали у креирању најбољег школског часописа у нашем граду.

**Драгана Тошић,
Новинар Петље,
специјалиста струковни инжењер грађевинарства**

Прво да вам се захвалим на позиву за разговор. Задовољство ми је да се подсетим тог лепог периода када сам била средњошколац и новинар *Петље* и да са вама поделим та сећања.

У периоду од 1992. до 1996. године била сам ученик ове школе (смер - грађевински техничар за високоградњу). Од оснивања *Петље* до завршетка средње школе била сам у тиму који се са великим ентузијазмом упустио у тај пројекат. Није недостајало креативности и успевало се да се ниже број за бројем. Први уредник *Петље* је био професор историје Будимир Радојичић, а затим професор српског језика и књижевности Станислав Цане Тодоровић. Тада, на почетку, нисмо могли да претпоставимо да ће *Петља* опстати до данашњих дана, али ми је изузетно драго због тога. То искуство ми је обележило читаву средњу школу. Чак сам и размишљала да студирам журналистику, али сам ипак остала у струци.

Али, као и на сваком почетку, није било једноставно. Биле су то тешке деведесете, па је било тешко обезбедити финансијска средства за штампу, за путовања за интервјуисање, фото-апарате, израду фотографија и слично. Тада нисмо имали ни мобилне телефоне, ни таблете, а ни лаптоп рачунаре, па је и рад био много другачији него сада. На пример, ако је неко имао квалитетан фотоапарат био је фотограф *Петље*. Није било лако у то време наћи ни спонзоре. У марту 1996. године ишли смо у Београд да урадимо интервју са нашим познатим песником Бранком В. Радичевићем. Ишли смо са тадашњим уредником *Петље*, професором Цаном, професорком српског језика и књижевности, Зорицом Јешић, и то уредниковим аутомобилом. Тај пут смо искористили да урадимо и интервју са нашим познатим архитеком Михајлом Митровићем. Трошкови су морали пажљиво да се контролишу.

Неки од тадашњих чланова редакције, како професори, тако и ученици, доста свог слободног времена „трошили“ су у редакцији. Наравно, све је било на добровољној основи. Али налазило се времена и за заједничке излете.

Брзо се повећавао број новинара и чланова редакције. Било је и доста оправданог одсуствовања са часова, али су професори и разредне старешине углавном имали разумевања. И тадашњи директор школе, Обрадин Јешић, је имао разумевања за нас. Наравно, оправдали смо то поверење и постизали да завршимо и школске обавезе.

Занимљиво је увек било осмислити насловну страну за нови број *Петље*. Обично је то била нека шаллива прича. За промоцију једног броја слоган је био - Дођите да видите како смо запетљали *Петљу*.

Поносна сам што сам била део тог тима који је почео да петља, а други наставили све ове године. Желим вам да наставите да правите још много „запетљаних“ *Петљи*. Пуно успеха, истрајности у раду и да вам дани проведени у *Петљи* остану у најлепшем сећању као и мени.

Дубравка и Александар Митрашиновић, сарадници *Петљџе*

Као млади људи пуни енергије и ентузијазма, желели смо да своје знање и идеје уткамо у запетљане стране школског живота. Стварали смо визуелни идентитет *Петљџе* у бројевима 25, 26 и 27, а нисмо ни приметили да је *Петљџа* тада стварала нас. Током израде сваког од та три броја добили смо више информатичког знања него на већини семинара за стручна усавршавања. Данима смо листали домаће и светске часописе тражећи занимљива графичка решења којима можемо да освежимо стране. Сматрали смо да *Петљџа* заслужује да прати корак са временом. Није било увек једноставно оживети речи на страницама. Креативни тренуци су долазили без икакве најаве и одлазили у касним ноћним сатима када од

радости стварања нисмо осећали умор. Стварали смо је на два рачунара паралелно, некад и у такмичарском духу, док је главна и одговорна уредница стрпљиво балансирала између наших жеља за променом и традиције часописа. *Петљџа* не даје одмор за празнике, али награди осећајем задовољства када се врати из штампе. Нисмо је само стварали, већ смо и писали за њу трудећи се да будемо духовити, едукативни, оригинални и слободни, јер кад пишете за *Петљџу* и не можете другачије.

Наставници, ученици, сви ми смо ипак аматери у служби једног племенитог циља - стварања нечег значајног и драгоценог за нашу школу. Надамо се да смо оставили траг у *Петљџи*, знамо сигурно да је она оставила траг у нама.

Нада Мићић, новинар *Петљџе*

„Новинар?

Одиста примамљив позив. Реч, која је иначе код нас тако јевтина, која се не штеди...”

Често говорим да само човек са чврстим ставом и оштром речју може слободно да корача и чисти себи пут ка успеху. То је мени донео новинарски позив!

У новинарску секцију сам се укључила релативно касно да бих у таквом листу успела да оставим многе идеје које су ми се врзмале по глави. Време које сам провела у тој школи било ми је испуњено бројним ваннаставним активностима, али трећа година ми је донела нешто потпуно ново. Донела ми је могућност да своје мишљење оставим на папиру и да сарађујем са људима који су имали сличне визије. Постала сам део *Петљџине* редакције сасвим случајно. Другарица, која је била члан, позвала ме је да присуствујем једном термину

и од тада ниједан нисам пропустила!

У сваком тексту који сам писала, остављала сам део себе. У тим словима сам видела шансу да нешто променим, да будем особа која ће учествовати у информисању других. Редовно сам пратила догађаје у граду и користила сваку прилику да учествујем у активностима којима није било краја.

Боље сам упознала град, разговарала са успешним људима, сарађивала са одличном екипом, открила своја интересовања и афирмисала друге да се прикључе систему са јасним циљем.

Бити новинар значи бити спреман на тимски рад, јавни наступ, оштру реч, примање критика и сјајан осмех поред свега.

Корачањем тим путем, препознала сам себе и угледала правац свог циља.

Ове године излази 30. број и желим само да *Петљџа* настави истим путем и да ниже само победе!

Снежана Недељковић, сарадник *Петљџе*

Петљџа уместо чоколаде

Школски лист *Петљџа* је заштитни занак и понос наше школе. Награде и похвале које је до сада добила потврђују њен квалитет. *Петљџа* је полигон за креативне идеје ученика и наставника. *Петљџа* је као мезимче. Због ње се данима не спава... она се ишчекује, негује и кад услови нису идеални, у њу се несебично улаже и стрепи да ли ће да оправда време и енергију уложену у њу. Као већина мојих колега, доласком у ову школу упетљала сам се и од тада *Петљџа* постаје део моје радне биографије. Она је споменар у коме се генерације потписују својим радовима, албум слика незаборавних људи, путовања, успеха, огледало времена. *Петљџа* окупља сродне душе, она се чита, критикује, поклања у разним приликама, она обавезује. Као тридесетогодишња дама, она ишчекује нове креаторе њених страница којима ће бити важна, око које ће се трудити, са којима ће да побеђује и који ће јој уливати наду у трајање.

Филип Миросављевић новинар *Петљџе*

Све је почело 2016. године, на почетку средње школе. Убрзо, већ прве недеље, поред упознавања са новим професорима и предметима, сазнајемо за школске секције. Ни сам не знам зашто, али од свих секција, привукла ме Новинарска секција. Та жеља да се опробам у нечем новом, признајем са малом дозом страха, на крају се испоставила као сјајна одлука. Без претераног размишљања, након завршетка наставе, одлазим са једним другом код професорке Слађане Јањић која нас уводи у *Петљџину* редакцију и управо од тада креће наш новинарски пут. Како је све то за мене представљало страни терен, кроз разне анкете, интервјуе, извештаје са разних догађаја, промоције часописа, уз велику подршку и савете наше професорке и сјајну екипу „петљаша“ стекао сам незаборавна искуства и познанаства. *Петљџа* представља нешто што ћу памтити целог живота, нешто чега ћу се увек присећати када помислим на средњошколске дане. Она ће увек представљати нешто ћему ћемо се радо одазвати у било ком тренутку.

ОД НАГРАДЕ ДО РАСПЕТЉАВАЊА МИСЛИ

Пише: Весна Тадић, школски библиотекар

Јануар 1997. јодине - размишљања једног матуранта којим путем кренути у будућност. Нигде интернета, а ни Тима за каријерно вођење и саветовање - ни у најави.. Тешке мисли и одлуке за тек напуњених 19 година: молекуларна биологија, нуклеарна физика, ликовна академија, психологија, права или језици и књижевност. Мислићу о томе крајем јануара, нека прођу сва ова славља од 1. до 22. јануара, па ћу после распетљавати своје мисли-прошапта хедониста у мени. Послушах га, не вреди се расправљати.

27. јануар 1997. јодине, Пешља број 6. Кренуло је запетљавање или распетљавање - време ће показати. Зовем се Весна Тадић, ученик сам друштвено - језичког смера четвртог разреда Ужичке гимназије, односно Гимназије „Миодраг Миловановић Луне“ како се звала у том периоду. У слободно време сликам, цртам, фотографишем природу, људе, графите, пишем на српском и енглеском језику. Своје мисли, запажања и емоције сликам и кроз поезију и прозу остављам забележене у свом дневнику, на последњим страницама или на средини свеске, бележим их истог тренутка када ми наиђе то уметничко надахнуће са којим се не могу изборити другачије него да све истог момента негде и забележим. Посматрам свет око себе и све то једноставно морам да прибележим на било који од поменутих начина. Тада наилази мир... и одлуке се све лако и без грешке доносе.

Савиндан 1997. јодине сам провела не у својој школи, већ као гост у Техничкој школи „Радоје Љубичић“, а повод је био што сам освојила награду за цртеж у школском часопису *Пешља*. Чуј - *Пешља*? Још ми је само туђе петљање и заврзлама фалила сада када морам да донесем одлуку о својој будућности.. Али, шта је ту је, хтела сам да се упетљам и конкурисала сам.. Улазим у хол школе, седам и лагано разгледам и стварам утиске који ће касније бити пресудни да, од свих школа у којима сам радила за ових 17 и по година стажа у просвети, баш у овој школи се увек осећам као „свој на свом“, као код куће. Исти осећај сам имала баш тог Савиндана 1997. године и нисам погрешила! Такви су овде људи, моје колеге, али и ђаци..

Књија-цвећ-факултет.. Наградни конкурс „Зоран Теодосић“ у школи. **Категорије:** основне школе - лирска песма, кратка прича, цртеж; средње школе - карикатура, лирска песма, кратка прича, цртеж.

Освојила сам награду за цртеж који је осликавао мој тренутни хаос око одлучивања који факултет уписати и чиме се бавити у животу. Волим књиге и од малена сам имала своју библиотеку и позајмљивала другарима из ОШ „Душан Јерковић“ лектире и књиге, објашњавала све могуће предмете по комшилуку и помагала око домаћих задатака родбини. Прогањала ме је Питагорина теорема, хајде само ово да ми преведеш или препричаш, а шта мислиш шта да напишем на писменом задатку, прогањао ме је

кондиционал, тако да сам у старту одбацила мисао да имам било какве везе са просветом, јер ми је од малих ногу било јасно какве су то муке.. Слатке муке или Танталове, чије ли су?!

Не волим да сликам мртву природу, саксије ни вазе, то су знали сви моји професори ликовне културе. Волим покрет и емоцију и у животу, али и на цртежу. За мене је уметност - живот и обрнуто. Нацртала сам популарног певача групе Нирвана, како седи са рукама заривеним у косу, распетљавајући све проблеме овог света - он у својој глави, ја преко свог цртежа и освојила награду. Тог тренутка је кренуло све полако да се распетљава.. Преузела сам своју награду - мој омиљени цвет розе Гербер, књигу од Шекспира са посветом као успомену из школе, новац чијег се износа и не сећам, јер ми је био најмање важан у том тренутку и *Пешљу*. Од тог Савиндана је све ишло својим током.

31. јануар 1997. јодине.. Будим се, снег је и даље прелеп једино из топлот стана, на овај кијавет не излазим. Читала бих нешто... Узимам књигу коју сам добила као награду и гледам је пар тренутака. Шекспир: *Бијли или не бијли* - питање је сад. Не, не, није питање уопште, решила сам да ћу *бијли* студент на катедри за енглески језик и књижевност. Погледам часопис који сам добила и схватим да ми је *Пешља* распетљала пут ка будућности - струдирала сам енглески, немачки, српски језик и књижевност, а у оквиру целоживотног учења и руски језик.

Зовем се Весна Тадић, од септембра 2003. године радим у Техничкој школи „Радоје Љубичић“. Предавала сам енглески језик, грађанско васпитање и немачки језик у неколико основних и средњих школа у Ужицу и Севојну. Запослена сам на радном месту - школски библиотекар и координатор сам Библиотечке секције. Волим књиге, у слободно време сликам, цртам, фотографишем природу, људе, графите и пишем на српском и енглеском језику. Своје мисли, запажања и емоције сликам и кроз поезију и прозу остављам забележене у свом дневнику, на последњим страницама или на средини свеске, бележим их истог тренутка када ми наиђе то уметничко надахнуће са којим се не могу изборити другачије него да све истог момента негде и забележим. Посматрам свет око себе и све то једноставно морам да убележим на било који од поменутих начина. Тада наилази мир... и одлуке се све лако и без грешке доносе. У животу ме једино љубав покреће, никад мржња, завист нити мрачне емоције. Љубав према уметности, породици, отаџбини, пријатељима, људима широког осмеха и ведрог срца и према неком мени важном. Смисао живота је да све што сте годинама запетљавали што сами, што уз несебичну помоћ других у секунди распетљате и пронађете своју уметност и себе у уметности. Да бисте уопште стигли до тог смисла, потребна је љубав и да све што мислите имате петљу и да запишете уз осмех.

**Анела Милетић,
сарадник *Петљџе***

Одрасла нам *Петљџа*

Шта значи имати петљџу? Направити прилику, шансу, имати жицу, вољу, добру идеју, створити критичну масу, наћи опцију, копчу, конекцију, бити смео. Ми већ 30 година имамо *Петљџу* и наша петљџа нас везује својом посебношћу. Њене нити су везале велики број добрих људи, низ ђачких генерација, много старих и нових колега, доста познатих личности.

Колико је ту уплетено дивних прича, слика, научних текстова, наших успеха, снова, суза, ђачких досетки, заједничких фотографија. Некада се дешавало да се све то помало запетљџа и замрси, али се никада није десило да се не заврши на најбољи могући начин.

Сада сви ти часописи представљају једну велику хронику школе, исткану пажљиво одабраним нитима, на коју смо сви поносни. Шарена, ведрџа, позитивна, баш онаква каква треба да буде прича о једној лепој школи која слави 30 година постојања.

**Весна Ристић
сарадник *Петљџе***

Наша *Петљџа*

Давно су наше колеге, а сви они се неће наљутити ако посебно издвојимо драгог колегу и пријатеља Цана, заједно са свим ученицима, пуни ентузијазма и љубави, уз много труда и рада и уз свесрдну подршку тадашњег директора Јешића започели да „запетљџавају“ *Петљџу*. Имала сам срећу да од самог настанка пратим ту петљџанцију и процес стварања сваког броја. Уживала сам да посматрам како расте и расте у часопис који осваја награде и данас је примећен, не само од стране читалаца већ и од стручњака у области новинарства, како у нашем граду тако и широм Србије.

Када бих покушала да набројим све оне који су заслужни за настанак и развој *Петљџе* верујем да бих неког заборавила. Имала бих толико да набрајам, толико да би се читаво једно издање часописа могло посветити њима. Неке колеге су у пензији, неки су се одселили, а неки, нажалост, нису међу нама. Непрестано су се смењивали, и колеге и ученици, и сви заједно су петљџали и петљџали и испетљџали један од најбољих школских часописа у нашој земљи.

Хвала свима који су га стварали, који га стварају и који ће га стварати.

**Милан Спасојевић,
професор стручних предмета
у подручју рада саобраћај**

Са *Петљџом* сам се први пут сусрео када сам у августу 1994. године када сам са тадашњим директором Обрадином Јешићем обавио разговор на тему запослења у овој школи. На мене је јак утисак оставио директор који је о *Петљџи* причао са видљивим усхићењем и схватио сам да је ово нешто што господина Јешића као директора једне техничке школе посебно радује и што за њега представља велики квалитет у раду ученика и наставника. Зато сам у свом окружењу причао о *Петљџи* као о некој врсти феномена у оквирима једне школе техничког усмерења.

Касније, у броју из 1996. године једна страна у овом листу била је издвојена за моју причу о ауто-клубу Гина Бел Пласт из Бајине Баште који је тада био шампион државе у ауто релију, а у ком сам ја био секретар.

Господин Тодоровић, професор Цане, је био до те мере посвећен да сам ја *Петљџу* видео као његово ауторско дело. Питање да ли је Петљџом више био одушевљен Цане или Јешо, за мене није имало одговор. Код њих сам видео ту искру среће и радости и на промоцији, а и током целе године када би неком поклонили примерак листа. Зато сам и ја неким својим

пријатељима који су преферирали писану реч са дозом поштовања према квалитету листа поклањао по неки примерак.

Као инжењер можда немам капацитет да стручно вреднујем овај лист. Из поштовања према великом труду уредника, колега који помажу и технички обрађују, а посебно према великом ентузијазму ученика - новинара и литерарних талената, пре неколико година предложио сам свом пријатељу, професору Бобану Томићу, доктору комунологије и власнику високе школе за медије и комуникације да овај лист и уредништво укључи у семинаре и систем вредновања школских листова у Србији. На моју велику радост овај квалитет је препознат у круговима који веома компетентно оцењују квалитет оваквих писаних садржаја. Тако је лист добио високе оцене и признања и постао препознатљив на нивоу државе Србије. Драго ми је ако сам својим поступком мало одшкринуо ова велика врата кроз која је *Петљџа*, и моје колеге и ученици који је стварају, ушла у круг референтних ученичких листова у Србији. Сигурно знам да су похвале и признања која им стижу искључива заслуга оних који стварају *Петљџу*, па када из штампе изађе сто тридесети број да се и ови данашњи нађу на списку заслужних...

Браво за *Петљџу*.

Број 6, 1996. година

ИН

- Имати дечка старијег од себе бар седам година
- Бити дечко плавуше
- Мобилни телефон
- Возити добра кола
- Добре крпице
- Флуоресцентне боје
- Ципеле са потпетицом не мањом од 7 cm
- Бити пријатељ познатих људи
- Читати „Тин“
- Правити „седељке“ (због немогућности журки)
- Оговарати момке
- Бити тачан
- Нокти разних боја
- Необична боја косе
- Кариране панталоне
- Бавити се спортом
- Слушати „Неу, Мг DJ“
- Бити новинар *Пеџље*

АУТ

КОГА ТРЕБА ПОТАМАНИТИ

- Све мушкарце са белим чарапама у комплекту са плитким, црним мокасилама
- Власнице минића са кривим ногама
- Све које препричавају телевизијске серије и филмове у оригиналној дужини
- Девојке које кад падну на главу најпре сломе лак за косу
- Манијакалне потрошаче који сакупљају увозне пластичне кесе
- Све родитеље који терају децу да рецитију пред гостима
- Особе које туку децу
- Купце пластичног цвећа
- Жене с пивом и мушкарце с ликером
- Родитеље који кришом од своје деце једу торту и чоколаду

Број 24, 2015. година

Ако решите осмосмерку, од преосталих слова треба да саставите један појам из хемије.

С	И	Е	Р	О	В	Т	С	А	Р
А	У	П	Р	И	Т	И	С	А	К
У	С	С	И	Н	Т	Е	З	А	А
Б	А	А	П	А	С	М	Е	Ј	Ј
Р	З	Ш	М	Е	И	У	И	А	И
З	И	Т	Е	Ш	Н	Л	Ј	Т	Н
А	Л	Р	И	М	Е	З	И	О	О
Њ	А	Ђ	О	Ђ	С	И	И	М	М
Е	Н	Е	Р	Г	И	Ј	А	Ј	А
Х	А	В	И	Љ	Г	А	М	Т	А

СУСПЕНЗИЈА, ЕМУЛЗИЈА,
ЕНЕРГИЈА, АНАЛИЗА, СИНТЕЗА,
РАСТВОР, ЂЕЛИЈА, СМЕША,
МИШИЋ, УБРЗАЊЕ, ГЉИВА,

Број 1, 1993. година

Ђаци избеглице

ЊИМА ЈЕ НАЈТЕЖЕ

Бранка Антић ПТ1

Већина избегле деце са ратом угрожених подручја редовно похађа основне и средње школе широм СР Југославије.

И ужичке школе похађа знатан број избегле деце. У Техничкој школи „Радоје Љубичић“ учи двадесет два ученика, са ратних подручја.

Готово сви они имају пристојан смештај. Већина их је смештено код родбине и пријатеља на подручју Ужица, а шесторо се налази у дому „Петар Радовановић“. Од двадесет два ученика наше школе, имамо два случаја где су оба родитеља на ратишту, а остали су овде са мајкама и ближим члановима породице. Очеви су на ратиштима.

Проблеми са којима се сусрећу деца избеглице су велики. Пре свих је проблем

породице. Породица је растурена и трпи низ промена. Мајка преузима место оца, постаје стуб породице. Све бриге и проблеме сада мора сносити само она. То се често рефлектује на децу, што још више утиче на њихову адаптацију, ниске резултате у школи и слично. Ту је и незавидан социјални статус, затим отежана, готово никаква комуникација са старим крајем. Испољава се лош однос са примарном средином.

Став према будућности је пун неизвесности. Нико од њих не зна где ће, куда даље, јер то не зависи од њих лично. Већина њих мисли само на повратак у родни крај. Сва њихова маштања и будућност углавном се свде на повратак. У њиховом понашању стално се осећа туга и забринутост.

И зато хајде да се дружимо! Прихватимо једни друге онаквима какви јесмо. Покушајмо бар на тренутак заборавити сурову стварност око себе. Снови и машта су једно, јава друго. Помозимо једни другима, јер у овом тренутку смо сви тако проклето исти!

Број 3, 1995. година

**РАЗГОВОР СА МЛАДЕНОМ ЈЕВЂОВИЋЕМ
ЛЕПШЕ ЈЕ СА КУЛТУРОМ**

Рада Дучић ЗС-1

Отварањем галерије у Ужицу 1989. године, ликовни живот нашег града постаје врло богат и интезиван.

Почиње да се организовано и перманентно ради на изложбама којих је било 65, што чини око 15 излагања годишње. Не мала заслуга за процват ликовне културе нашег града припада директору Градске галерије Младену Јевђовићу, који се 1985. године вратио из Београда, где је дипломирао на групи за графичке комуникације на Факултету примењених уметности, у свој родни град.

Каже да је Ужице богат ликовни центар јер има око двадесетак професионалних уметника, што граду даје специфичну поетику. Жели да покаже публици све видове ликовног израза од скулптура,

преко графика до Октобарских салона. Да су Ужичани свесни колики значај Галерија има у укупном културном животу и да су љубитељи ликовне уметности, потврђује чињеницом да кроз Галерију годишње прође 25.000 посетилаца међу којима је великим делом млада публика.

О муралу који украшава нашу школу Јевђовић каже: „Мурал је значајна слика у граду. То је слика која комуницира са људима, нешто што људи запажају у пролазу. Велика је одговорност направити једно такво дело које на први поглед треба да задржи пажњу пролазника. Ради се о трансверзалама, конструкцијама пренапрегнутог бетона, што је у складу и са образовним садржајима ваше школе. Модерним визуелним

средствима сугерисана је монументалност и грандиозност конструкције. Том наглашеном перспективом постиже се илузија повећавања димензија, а расвета је допринела да ноћу изгледа импозантно и готово фантастично.“

На велико задовољство љубитеља уметности Галерија припрема културни догађај од међународног значаја што ће наш град сврстати међу угледне и познате ликовне центре. Реч је о Међународном графичком биеналу „Сува игла“ Ужице 1995, који је једини те врсте у свету, на коме ће бити представљени радови 60 аутора из 20 земаља и 85 домаћих сликара. У оквиру Биенала одржаће се и симпозијум о техници суве игле.

На најлепши начин наш град и његова галерија потврђује да је 1995. година културе, јер:

„Лепше је са културом.“

Број 2, 1994. година

ЕКОЛОГИЈА И РАТ

Мира Новчић 3т-1
Славица Симић 3т-1

Пратећи историјат цивилизације, чини се да нема људске делатности која је тако универзално осуђивана и коју су сви тако универзално практиковали, као рат. Истраживања све разорнијих оружја и метода рата, настављају се и данас. Саме припреме за рат троше такве потенцијале, пре свега људске, који би добро дошли за прехрану угрожених народа, као и да се сачува и побољша животна средина.

Зашто је ова тема толико актуелна? Човек је на путу да себи измакне тло под ногама. Намеће се питање да ли је постојала и постоји ли здрава култура. На то још нико није дао одговор. Оно што се данас захтева јесте ново поимање свих вредности.

Један од највећих проблема, који представља сталну и растућу претњу људском опстанку, јесте рат. Погледајмо око себе. Треба ли се подсећати на то да човек, као уосталом и сва жива бића, имају право на опстанак. Човек је стални, најважнији и неодвојиви део природе. А управо он ствара и употребљава и хемијско и биолошко оружје.

Хемијска оружја, као што су надражљивци (сузавци) и загушљивци (фозген-смртоносног ефекта), коришћени су на Блиском Истоку. Употреба бојних отрова посебно забрињава екологе. Такви су дефолијанти које су Американци користили у Вијетнаму, али се и данас користе за огољавање шума. Свакодневно се експериментирате.

Американци су у експерименталне сврхе вршили и врше увођење сиде, па је већ забележено 40 случајева сиде која је убрзано изазвана експерименталним дозама вируса убачених у крвну плазму.

Биолошка оружја се користе и у Босни.

Тужну и стравичну слику Босне ствара и коришћење напалма и фосфора, којима се уништавају природна и материјална добра. Колико ће времена бити потребно да се овај уништени простор обнови, да се оживе паркови, шуме и остала природна богатства.

Међународна заједница до сада се много пута, истина декларативно, обавезала на очување животног простора:

- Делоска декларација настала 1968. на међународном скупу посвећеном теми: „Човек и његова насеља“
- Декларација конференције Уједињених нација о човековој средини 1972. у Стокхолму
- Декларација Деј - Донг о животној средини
- Прашка декларација 1971. (конференција ЕЕК)
- Мексичка декларација 1974.
- Варшавска декларација 1975. године у којој се каже:

- * Ми смо свесни основних потреба и права људи
- * Ми морамо уклонити разлике савременог света
- * Ми морамо проширити границе професионалне одговорности
- * Апелујемо на све нације, њихове представнике и владе да утврде и одрже све облике контроле развоја.
- * Наша одговорност носи универзални карактер.

То су принципи међународне уније у њеним бројним декларацијама.

Размислимо: Сарајево, Мостар, Вуковар, Брчко...

Има ли ово смисла за нас који живимо у време рата и окружени смо ратом, а ипак живимо.

Нека размисле и они!

Број 5, 1996. година

КЊИГЕ О УЖИЦУ

Маја Бунарџић

Да ли сте се некад запитали колико знате о Ужицу, ако не вашем родном граду, онда бар граду у ком живите? Колико знате о његовој историји и постанку?

Ако вас све ово занима идите у завичајно одељење наше Народне библиотеке и потражите неку од следећих књига:

1. Ужице кога више нема, Милорад Ст. Искрин
  2. Ужице са старих разгледница, Стеван Игњић
  3. Стари влах, Милован Ристић
  4. Самоуки рукопис, Миладин Т. Радовић
- Поред ових, ту је и најновија књига „Ужице са вранама“ Љубомира Симовића. То је као што пише на њеним корицама „хроника која је повремено роман, или роман, који је повремено хроника.“
- И на крају, најтоплије вам препоручујем да прочитате бар неку од ових књига, ако не и све.

ТЕСТ - КАКАВ СИ У ШКОЛИ

Наташа Арсовић

1. Шта је по вама идеална атмосфера на часу?
  - а) равноправност свих ученика
  - б) истицање бољих ученика
  - ц) форсирање слабијих ученика
2. Треба да учиш предмет из ког имаш неколико негативних оцена.

Твоја прва помисао је:

  - а) ма то ћу лако, сада има супер филм
  - б) овај пут ћу научити, ваљда поправим
  - ц) ја све знам, али не знам само откуд ми те оцене
3. Најављен је контролни из математике. Ти ћеш:
  - а) учити дан - два пре контролног
  - б) ма шта имам да учим, преписаћу
  - ц) учити од дана најављивања
4. Твој друг је нетачно преписао задатке и зато криви тебе:
  - а) па нисам ја крив(а) што он не зна
  - б) ја сам помогао(гла) максимално, кривица је његова
  - ц) требало је лепше да пишем
5. Професор улази носећи свешчицу у коју записује оцене.

Твоје мишљење је:

  - а) човече, овај ће нас потаманити
  - б) сад ми не може ништа, ово знам
  - ц) нисам баш спреман(на), али доста тога знам
6. Како замишљаш идеалну школу?
  - а) без оцена и без учења
  - б) нешто по америчком систему
  - ц) и овако је добро
7. Шта те најчешће љути?
  - а) ученици који мисле да све знају
  - б) професори који нереално оцењују
  - ц) нешто сасвим треће
8. Добијаш шансу да учествујеш на некој школској активности. Ти...
  - а) одбијаш без обзира шта је
  - б) прихваташ, може бити занимљиво
  - ц) распитаћеш се о чему се ради, па ћеш размислити

0 - 14. Ти школу не схваташ озбиљно. Сама помисао да мораш да је посетиш тера те на самоубиство. Мрзиш учење, а још више оцењивање. Сматраш да човеку није потребно образовање да би успео у животу.

14 - 27. У школу идеш због дружења, а не због тога што сматраш да можеш нешто да научиш. Врло си нестабилна особа, јер твоје интересовање прелази из крајности у крајност. Некада се понашаш као последња бубалица, а некада као неко ко ништа не зна.

	1	2	3	4	5	6	7	8
а	5	0	3	0	0	0	3	0
б	0	5	0	5	5	5	5	5
ц	3	3	5	3	3	3	0	3

27 - 40. Ти си идеална особа. Не волиш да бубаш, али све своје обавезе стижеш на време да обавиш. Схваташ да у школу мораш ићи и зато се трудиш колико - толико себи да олакшаш. Залажеш се за равноправност у свим погледима и не осуђујеш туђе мишљење у школи.

Број 7, 1997. године

ГРАФИТИ

Припремиле: Данка Радовановић и Ана Станисављевић

Ми смо деца сутрашњице. Све ћемо урадити - мало сутра.

Не заборави да заборављени не заборављају.

Наше женско срце је као контејнер - у њега улазе свакаква ђубрад.

Не заливај тугу сузама, јер све што се залива, то и расте.

Када моја душа оде у пакао, ђаво ће отићи у пензију.

Он и ја смо волели исто, ја њега, а он себе.

Родитељи су нас извели на пут, сада смо ауто - стопери.

Љубав је као снег, лепа је, али се топи.

Љубав је као кактус, једном цвета - вечно боде.

Љубав је шах - пази на потез!

Буди тачна као сат, али не дозволи да те навијају.

Време нема зубе, али све нагриза.

Боље је крај без разочарења него разочарење без краја.

Човек се сећа ако хоће, а заборавља ако може.

Жена је рај за очи, пакао за душу и чистилиште за џеп.

У рај се иде због климе, а у пакао због друштва.

Он је слadak, али ја сам на дијети.

Мушкарци имају само једну ману - нису жене.

Памти, али не живи од сећања.

Књига је светиња, а у светињу се не дира.

Жене су брбљиве, јер мушкарцима не може ништа да се објасни у две речи.

Знаете ли ко су слободни уметници? Па они који на час долазе без лењира и шестара.

Број 6, 1997. година

Извод из дневника новинарке *Пејље*

Марија Антонијевић

4. децембар 1996. године

Шести је час, друга смена. Посматрам професорку која брзим покретима испуњава рубрику дневника намењену за њен предмет. Нови глас са врата учионице ме изненада прену: „Новинари *Пејље*, у канцеларију!“ Нас пет устаје и креће ка циљу. Опет та *Пејља*! Стварно велико петљање око ње, не чуди ме зашто се тако зове. Да ли су сви новинари овако оптерећени?

Улазимо у просторију намењену за наш састанак.

Новинарка бр. 1: „Уф! Где ли ми је увод за овај текст?!“

Новинарка бр. 2: „Дај, реците ми назив за ову анкету!“

Новинарка бр. 3: „Е, имам идеју за нови чланак!“

Како су досадне! Где ли је мој увод за чланак о одељењу? Аха, ево пепељаре. Ако погодим, прави сам Мајкл Џордан. Јес! Трица!

Други глас ме пита: „Јеси ли нашла увод?“

„Ја? Не! Ау, па сигурно је на оном папиру који сам пласирала у стилу НБА кошаркаша право у пепељару!“

Храбро тражим папир у пиксли пуној опушака. Јак смех ме враћа у стварност и схватам шта сам урадила. Опет блам! Да бих се извадила, говорим:

„То је само доказ да је новинарски посао понекад прљав и напоран!“

Као прави новинар, извукла сам се и из ове ситуације.

Број 1, 1993. година

ЧИТАМО ГРАФИТЕ...

Биљана Бачевић, ИТ1

Идеалан графит за атомско склониште:

Ако нећете на небо, идите под земљу!

Младост је дивна ствар. Какав злочин што је препуштена деци да је тако расипају.

Чекала сам да ми као из бајке дође принц на коњу. Дошао је само коњ.

Први графит у историји: Ево, видимо се у осам код јабуке.

Боље је ћутати и бити сматран глупаком, него проговорити и отклонити сваку сумњу.

Песимиста од два зла изабере оба.

Ако вам рачун за телефон изгледа превисок, спустите га на сто.

Ако су родитељи већ све саградили, онда деци не преостаје ништа друго сем да то поруше.

Индустрија цвета, види се то по мртвој природи.

Најкраћи пут до срца мушкарца је кроз грудни кош.

У мени се боре будала и геније. Плашим се да паметнији не попусти.

У баснама су животиње људи, у животу је обрнуто.

Када вам филозоф одговара на постављено питање, више ни сами не знате шта сте га питали.

Страх је настао проналаском огледала.

Судбина генија је да остане несхваћен, али није сваки несхваћени човек геније.

Број 7, јун 1997. године

Школски дневник једне новинарке

Марија Антонијевић

27. март 1997.

Цео дан у школи. Смрт. Седам часова, а друга смена. Да ти се смучи. А још петак. И питају цео дан као да само један предмет имаш.

А: Шта сад имамо?

Б: Математику.

А: Још један час где мораш да се укључиш и психички и физички. Све се своди на вежбај, читај и учи.

Б: Има ли ко лењир?

„Нема“ - чује се у хору.

А: Ево га професор, јој ал' смо надрљали. Види га како је љут. Ако ме прозове, готова сам.

Б: Неће гром у коприву.

Професор: Цртај график! Шта чекаш - да падне плафон?!

Професор креће у обилазак да нам помогне у цртању. И тада долази до закључка: „Види, овде све слободни уметници!“

Професор: `Ајде - ти, изађи и нацртај график. Шта се вртиш испред табле, није ово емисија Ипак се окреће. Бјеж' на место...“

Смех. Звоно!!!

ТРИ ПЕСНИЧКЕ СМРТИ

Пише: Јелена Митровић

ВЛАДИМИР МАЈАКОВСКИ

Марина Цветајева једном је записала: „Песме песника које читам су њихове, али је ватра моја.“

Мајаковски је имао и своје песме и своју ватру. Био је то дупли човек: човек споља и онај унутра. Замислимо крупног, готово два метра високог човека, челичних вилица, шака попут лопата. Агресиван и спор у исто време...

Тог спољашњег Мајаковског, нимало поетичну грдосију, убио је из револвера, хицем право у срце, 14. априла 1930. један слаби, мекани, вазда по страни, унутрашњи Мајаковски.

Једноставно, најпознатији и најпризнатији песник револуције обрачунао се са собом као са најљућим непријатељем?

У животу творца „Облака у панталонама“ било је доста жена. Како и не би, када се заљубљивао на први поглед, силовито...

Љиљу Брик и њеног мужа Оита упознаје у Петрограду. Били су издавачи његових дела. С њом се дружи петнаест година.

Колико Мајаковски воли Љиљу Брик показују писма њој, из сваког места у коме је био, стихови које јој поклања...

Татјана Јаковљевна поклања му скупочено налив перо, али не и срце.

Вероника Полонска не чује љубавну експлозију Мајаковског, чак ни 14. априла 1930. јер жури на пробу. Али, на излазу из стана, чује пуцањ којим се завршава живот несрећног песника.

У опораци остаје записано: „Зато што умирем не кривите никог и молим вас да не сплеткарите. То што чиним није начин (другима не препоручујем) али за мене излаза нема.“ Порука за Љиљу Брик: „Љиљо, псетанце моје, воли ме.“ Обраћајући се влади, он исписује: „Моја породица су Љиља Брик, мајка, сестре и Вероника Полонска.“

ЕДГАР АЛАН ПО

Био је то геније који је непристојно живео и непристојно умро.

Једном се искрено запитао и записао: „Која би то болест могла да се упореди са алкохолом?“ У ту је болест био дубоко загазио. Тај уклетни песник је стварао своје поноре и сам је у њих силазио.

Поов отац, син генерала, Ирац, досељен у Америку раније, такође бекрија, заљубљује се у лепу енглеску глумицу. Повезујући свој живот са њеним, Поов отац постаје глумац. Ово двоје путујућих и туберкулозних пустолова умиру готово истовремено, остављајући троје деце без игде ичег. Поа усваја неки богати трговац.

Зрелији од својих вршњака, По се истиче у математици, физика му је у малом прсту, али ни за један предмет не мари. Ближи је чашици... Занимљиво је да Бога само једном помиње у своме веку:

„Боже, помози мојој јадној души.“ Рекао је то када се растајао с њом. Не завршава ни права, нити војну школу коју уписује. Живи са својим морама, у беди, и то крајњој. Пијан је после две чашице. Када је и како писао - то нико не зна.

Тврди да су за срећу неопходна четири услова:

Живети на чистом ваздуху,
Одрећи се славољубља,
Стварати лепоту,
Имати љубав жене.

Оженио се сестром од тетке, Вирцинијом Клем, која ће убрзо и умрети. Није ли то она Анабел Ли, драгуљ Поовог песништва и живота.

Не контролишући више себе, нуди брак некој својој старој познаници, али враћајући се у свој хотел, пао је на улици мртав пијан.

Без исправа и без новца, пренет је исте ноћи у болницу, где је и умро.

СЕРГЕЈ ЈЕСЕЊИН

Банув из једног села Рјазанске губерније у кафанску Москву све је обасјао својом лирском речју. Али, тако певајући, још брже је и сагорео.

Своју сељачку кошуљу Јесењин прекрива фракком, на абажур косу плаву ставља црни цилиндар, обува лаковане ципеле, банчи по крчмама Москве и Петрограда, пише око десет песама дневно, самује на свој начин, тражи излаз, сања смрт.

Прва Јесењинова супруга, Ана Романовна, с којом се венчао 1914, оставила је лепо сећање на песника.

1921. у Јесењинов живот улетела је, као олуја, чувена балерина Исидора Данкан. Имао је 25 година, она осамнаест више од њега. Та Иркиња, рођена у Сан Франциску, позвана је од совјетске владе да оснује балетску школу у Петрограду. Тако ју је упознао. „Постарија, отежала, нелепа лица, она је ишла с Јесењином свуда, као с дечаком. Окретала се и играла“, сведочи Максим Горки. Да би га спасла пијанства и пропадања, Исидора га води у Европу, а затим у Америку. Али, после 15 месеци, уморна балерина враћа још уморнијег поету у Русију и растаје се с њим.

Мислим да је Јесењин једино одистински волео наставницу књижевности Шагане Нересову Таљан. У Персијским мотивима оставља дивну, поетску слику о њој: „Шагане моја, ти Шагане драга!“

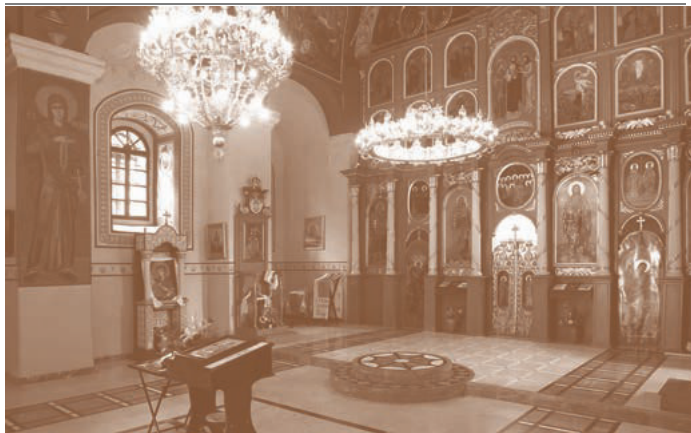
Трећи пут се жени унуком Лава Толстоја, Софијом Андрејевном. Њој није посветио ниједну песму. У Лењинграду, у једном хотелу, крвљу исписује: „У животу није ново мрети, ал ни живети није најновије.“

Плавокоси песник сече себи вене бријачем, ставља око врата уже од пртљажника. Врела цев од грејача спржила му је и унаказила лице. Познали су га, једва, по плавом чуперку.

Број 3, 1995. година

ГОСПОДЕ ПОМОЗИ

Ивана Пашић, ИИС1
Никола Медојевић, ИИС1

тела и на живот вечни и да би било на корист лично његовом здрављу. Зато свако треба да зна да је најмање потребно 6 дана да пости без уља, без вина, без рибе и да се тих дана уздржава од телесних пожуа.

МОЛИТВА

Што се тиче молитве, многи мисле да је довољно да одемо у цркву, купимо свећу и станемо пред икону и зажелимо од Бога оно што нам треба и молитва је готова. Можда је то за некога довољно, али одмах треба рећи да то није ни из близа она права молитва. Црква је поделила молитве у три рода.

Молитва прослављања је прослављање Бога. Молитва благодарења је она молитва којом ми захваљујемо Богу, Пресветлој Богородици, Анђелима и светитељима и добрима која су нам од њих дарована. Молитва мољења је она молитва коју просечан човек, верник најчешће упражњује. У њој ми молимо Бога да нам учини неко добро, да нас избави из невоље, да нам помогне. У таквим молитвама од Бога тражимо само помоћ.

ПОНАШАЊЕ У ЦРКВИ

Када човек уђе у цркву на улазу треба да се прекрсти. Олтару треба да прилази са највећом пажњом. При изговарању молитве не треба се освртати и подсмевати се нечијем начину мољења. Значи, човек не сме да суди другоме, јер Господ је давно рекао: „Не суди, да ти не буде суђено.“

Значи, треба обратити пажњу на понашање, јер тиме Бога вређаш и не показујеш не само да не поштујеш цркву као најсветије место, него и друге на грех наводиш и сметаш им да се моле.

ХРИШЋАНСКИ ПОСТ

Хришћански пост води порекло од Господа Христа који је постио 40 дана пре него што је почео да проповеда веру. Постили су сви хришћански народи кроз векове. Сврха поста је очишћење тела, значи јачање тела и уздизање душе. Да би неко био члан православне цркве он мора да после душевног и телесног уздржања - поста, као и после тајне исповести, бар у току четири годишња доба прими у себе тело Христово и крв Христову како би имао живот у себи. Свако ко хоће да се причести траба да зна да се љубављу и вером приступа светом причешћу, да би му оно било на опроштење грехова, спасење душе и

модерне књижевности код нас, преовлађују романи, приповетке, кратка прозна дела. Ево кратког садржаја неких од њих:

Први његов роман „Дошљаци“ носи идеју да је „човек биљка која се не сме пресађивати из својега краја и из своје средине; Земља из које је човек никао, даје човеку не само физички живот, но и духовни правац и морално здравље“, како каже Јован Скерлић. Овде нам представља младог песника и новинара из провинције, Милоша Кремића, који долази у Београд са жељом да успе. Међутим, цео покушај му пропада, делом због његове трагичне љубави у великом граду, па се враћа на своје огњиште да угуши бол. У другом и последњем свом роману, Чедомир Илић, даје нам доста сличности и паралела са ликовима и догађајима из претходног, али је боље написан и боље прати судбину главног јунака, која се завршава смрћу.

У приповеткама, Ускоковић углавном слика две средине: Ужичку и Београђанску, у којима приказује једноличност живота, узалудност љубави, пропадање идеала и судбине људи којима је срце згажено, а ватра живота се изгасила, тако да је остао само пепео. Ипак, све нису уметнички вредне, али две: „Живот и дела Данила Перишића“ и „Магаре“ су права ремек дела. Иако песимизам и умор од живота, чест мотив смрти у његовим делима, гасе у читаоцу жељу да их прочитају, они је у исто време и подстичу несвакидашњим стилем и занимљивим описима.

Препоручујемо вам - прочитајте дела Милутина Ускоковића.

Број 5, 1996. година

ЛИЦЕ У ПРОЛАЗУ

Пише: Мирјана Митровић

Свакодневно, Ускоковићев пролаз је пун ђака или обичних пролазника. Колико ових људи се запитало по коме је ово овако приметно место добило назив, и да ли се неко потрудио да сазна нешто више о том човеку? Ту у самом пролазу, наћи ћемо оскудан податак: да се кућа у којој се 4. јуна 1884. године родио Милутин Ускоковић налазила на том месту. Али, не сазнајемо ништа о овом човеку који је много урадио за нашу књижевност почетком XX века. Потиче из трговачке породице. Основно образовање стекао је у свом родном граду, затим је завршио Правни факултет у Београду и докторирао у Женеви, где се оженио 1910. године. У Балканским ратовима није учествовао због слабог здравља, а 1915, када су сви бежали и повлачили се из Србије, он је кренуо према Нишу и на путу се убио, скочивши у Топлицу.

У његовом делима која су представљала зачетке

Законоправило Светог Саве „Књига за крмарење“ државним бродом

приредила: Снежана Недељковић, професор

Пре 800 година, на сабору у Жичи усвојен је најзначајнији законски документ у историји Срба, захваљујући коме су се осећали правно сигурни. Документ којим је Свети Сава учврстио државност немањихке државе и утемељио устројство српске самосталне цркве. Послужио је као правни основ за први писани закон устаничке Србије у мају 1804. Грчки назив за Законоправило је Номоканон (номос - грађански закон, канон - црквено право), а у Русији је он

Законоправило се налазе закони који штите породицу, жене, децу, просјаке, па и робове, дефинисане су улоге властеле, цркве и грађана, а постоје чак закони против корупције. Законоправило је као закон коришћен и важио у Бугарској све до пада под Турску, у Влашкој и Молдавији је на снази до 18. века, у Русији је 1262. ушло као обавезан закон. Будући да је Законоправило утицало на духовни развој православних земаља, доказ је величине

Полазећи од становишта да су држава и црква два дела истог бића где су и једно и друго имали своју снагу, били равноправни, Сава је овим законом одвојио црквену и световну власт. Законоправило Светог Саве је онемогућило оно што је на западу постојало као правило да је папа надређен многим владарима, док су у Византији законски прописи омогућавали владару, који је био на челу цркве, да се меша у црквене послове. Устав Светог Саве је низом прописа тако нешто онемогућио те је у Србији постојало сагласје - тројна симфонија између Цркве, државе и државотворног српског народа.

Будући да је организовао епископије у аутокефалној Српској цркви, Сава је на сабору у Жичи 1221. предао сваком од епископа по примерак Законоправила са задаком да помоћу њега управља црквом. Тиме је српска православна црква могла одржавати канонско и догматско јединство са читавим православним светом.

Оригинал није сачуван, а од једанаест рукописа српске редакције сачувани су: Иловички, Рашки, Дечански, Пчињски, Сарајевски, Београдски, Хиландарски, Савински, Пећки, Милешевски и Морачки. Фототипско издање Законоправила рађено је према Иловичком најранијем препису из 1262. године и оно се данас чува у Загребу. Настао је у манастиру Светог Арханђела Михаила на Иловици, у данашњем манастиру Светих Арханђела код Тивта, где се налазило седиште Зетске епископије.

Подстицај да се ова књига обради и објави јавности дали су Вук Караџић и Копитар, а слависта Ватрослав Јагић је започео па одустао од тог посла. Професор Миодраг Петровић, који је цео живот посветио превођењу Номоканона на савремени српски језик, овој

познат као Крмчија.

Законоправило је засновано на римском законодавству. у њему се налазе преко 100 византијских списа међу којим су Јустинијанови закони, Прохирон (Градски закон), одлуке свих Васељенских сабора, тумачење Аристинина и Зонаре... За разлику од раније написане енглеске Магна карте, односно Велике повеље о слободама, која углавном регулише само односе племића и краља, у

Савиног правног подухвата и доприноса афирмацији Србије у хришћанској Европи.

Законоправило представља први црквено грађански устав Србије из кога су касније произишле остали закони. После 130 година примене овог закона, донет је Душанов закон, много мањег обима, у коме цар Душан наводи да ако што нема у његовом закону, да се управљају по законима отаца, односно по Законоправило Светог Саве.

књизи је вратио изворно име Законоправило. На Правном факултету у Београду Законоправило се не изучава, а у Белорусији државним указом из 2000. године на економском државном факултету уведена је катедра за предмет изучавања Законоправило Светог Саве.

Опсег просвећења којим је Свети Сава обасјавао Србију је неизмеран и непроцењиве вредности јер проистиче из узвишене љубави према свом народу и отачаству. Као његови потомци најмање што можемо је да то чувамо у сећању. Диплома није услов за спасење душе. Она је доказ о свршетку неке високе школе, али душа је вреднија од читаве васељене. Ако сав свет задобије, а науди души својој, ништа је...

Неке од норми Номоканона - Законоправила :

- Који је постављен за новац, нека се извргне као и онај који га је поставио.
- Који себе предају врачарама, двадесет година нека се кају.
- Прељубник нека се каје петнаест година.
- Да не преноћи плата твога надничара код тебе до јутра нити пак да лишиш плате сиромаша. Истог дана да даш плату његову пре заласка сунца јер је сиромаш и њој се нада. Те да не повиче ка Господу на тебе...
- Ако која жена оставља свога мужа и хоће да оде гнушајући се брака проклета да буде.
- Ако који човек мимо законом установљених узрока остави своју жену и узме другу или узме распуштену од свог мужа , одлучен да буде.
- Онај ко је починио насиље девици да се одлучи, а њу да задржи ако је сиромашна.
- Црквено богатство Свето писмо назива богатством сиромашних и треба га разделити сиромашним. Сиромашни да се

хране у цркви и да им се укаже свако старање и нико да не присваја што је црквено, јер несреброљубив треба да је служитељ Божији.

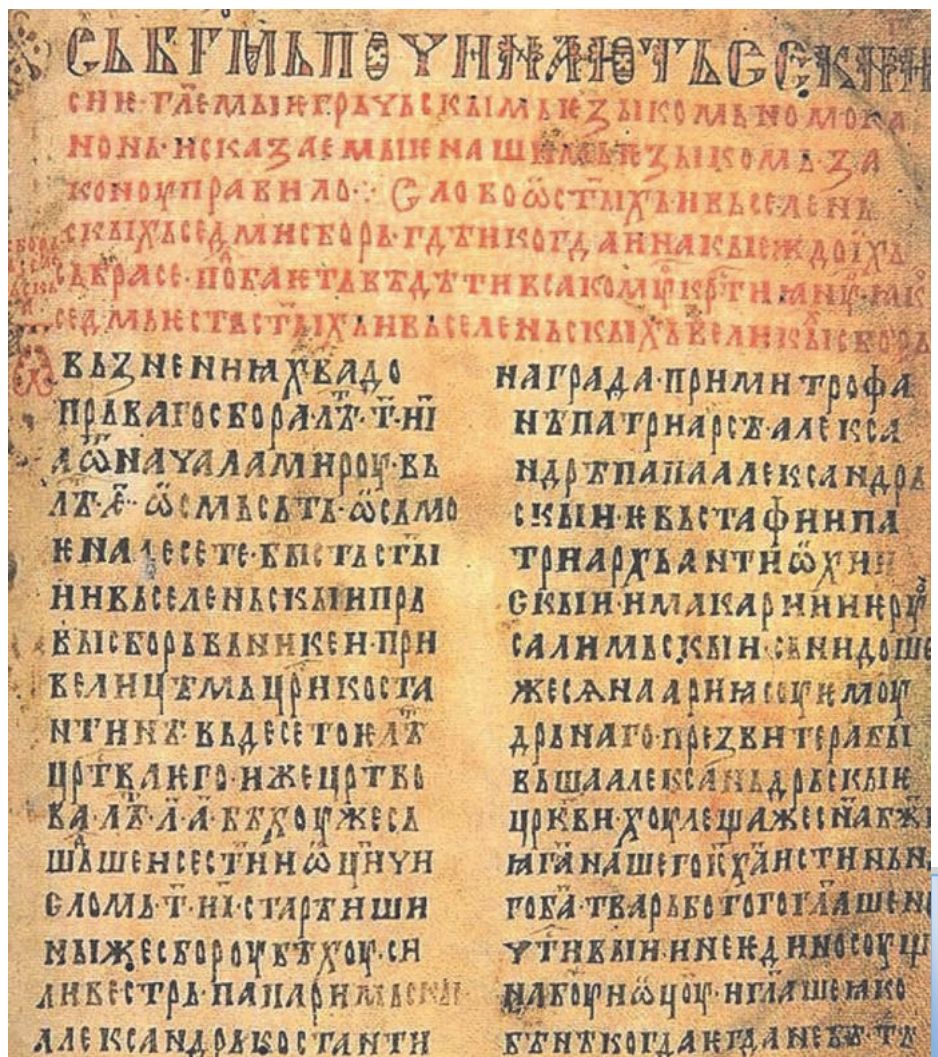
- Ако ко подигне руке своје на родитеље или им нанесе тешке и ружне увреде или их оклевета или враџбинама или отров или на други начин покуша да угрози, наређујемо да такав буде лишен наследства.
- Удовица не сме да се преуда док не прође рок од десет месеци
- Више да се обраћамо смислу закона, а не речима.
- Пред лицем седога устани и поштуј лице старца.
- Приликом деобе старији да деле, а предност да бирају имају млађи.
- Ако ко оставља своју децу и не храни их до потпуног узраста и не учи их побожности колико је потребно, већ се под изговором подвизавања не стара о њима,

нека буде проклет.

Поговор Светог Саве у књизи Законоправила

„Појавише се на светлост словенског језика ове богонадахнуте књиге које предходно беху помрачене облаком мудрости грчког језика, а сада заблисташе и јасно сијају одгонећи таму незнања и све просвећујући светлошћу разума и од греха избављајући. Зато сваки епископ и сваки поп, сваки који има учитељско звање ако не зна добро ове књиге не зна ни самог себе ко је, какав је и какав треба да буде. А проникнувши у дубину смисла ових књига, као у огледалу видеће себе какав је, какав треба да буде, а и друге ће поучити какви треба да буду.

Појавише се на светлост нашег језика ове књиге благодарећи великом дару, љубави, пожртвовању кир Саве сина великог жупана Симеона...”

ВИДИМ РЕЧ И ЧУЈЕМ РЕЧ

Празник *Мајерице* је годинама уназад повод за литерарни и ликовни конкурс Кола српских сестара на тему *Мајка*. Овај диван празник је дан када размишљамо и говоримо о љубави која је свеприсутна, али на овај дан и слављена. А Коло српских сестара га традиционално слави и овако, лепом писаном речју наших средњошколаца. Велика је привилегија читати ове радове, упловити у интимни свет љубави и нежности који долази из стихова и питке, суптилне прозе наших младих литерарних стваралаца. Ове године, која је уздрмала цео свет као и наше личне светове, био је подвиг

организовати овај конкурс, као и писати о теми која је остала у сенци једине теме ове суморне и претеће 2020. године. Али, успели смо! Сви! Речи су нас одвеле тамо где је једина стварност чисто срце и вечна љубав. Зато и јесу победници сви. Сваки рад има своју вредност и снагу и било је уживање читати их. Награђени су они који су се издвојили својом сугестивношћу и истанчаним стилем.

Чланови жирија: професори српског језика и књижевности Данка Гогић- Техничка школа, Тања Зечевић - Основна школа „ Алекса Дејовић” Севојно, Гордана Шмакић - Економска школа.

Награђени:

1. Миња Лазих III5, Ужичка гимназија, ментор проф. Душица Виторовић, шифра „Сунцокрет“
2. Марија Ђебић III2, Медицинска школа Ужице, ментор проф. Јелена Петровић, шифра „Замка за снове“
3. Теодора Ковачевић I7, Ужичка гимназија, ментор проф. Душица Виторовић, шифра „3003“

Похвале:

1. Николина Пештерац I2, Медицинска школа Ужице, ментор проф. Валентина Златановић Марковић, шифра „Руке моје мајке“
2. Николина Лазих I7, Ужичка гимназија, ментор проф. Душица Виторовић, шифра „Сила“
3. Лена Поповић I1, Медицинска школа Ужице, ментор проф. Валентина Златановић Марковић, шифра „Светло“

ИМЕ МАЈКЕ НЕ СТАРИ

*Мајком се зваши, што је свети чин.
Јакша Мандић, млађи*

Колико смо пута, из покајања, узвикнули: „Јој, мајко моја!“ Кад ударимо главом уместо да промислимо и послушамо, појави се она, МАЈКА, живим језиком или из памћења шта нам је говорила да чинити треба. И ето ослонца у нашем животу који је пун радости, али и удеса времена. Мајка је сваки тај лавиринт прошла безброј пута и њено аманетно „Слушај ме, дете!“ - има брижност свете родитељке.

Да запамтимо, живот нам мајка даје и има право да о нама брине, да нас поучи. Данас, врло рано, мислећи да се може одрасти пре него „перје опадне“, ми, некад тврдоглаво мислимо: „Ја то знам, шта мени причаш!“. А разуме само онај ко уме да чује и мисли да мајка све зна. Она види и осећа сваки наш покрет, чак и онај за који верујемо да је наша тајна.

Има она своју духовну књигу Поучницу, а кад године мину и Доучницу.

Никад се мајчинске љубави и пажње не можемо заситити. Њени су духовни мелеми златници нашег живота, зато ниједан не смемо изгубити. Њима се ништа не купује, њима добијамо све. А мајка?! Она има своју најлепшу песму, нас, њену децу. Због тога смо сви срећни, нека нам мајке живе вечно! И живе. Не могу оне из наших срца, у њега су своје уградиле, и кад се њихово замори, наше њиховим куца.

Куда је све наша мајка прошла да би дошла на свој трон? Кроз љубав, муку и наде, трпећи све тескобе да би образ роду сачувала. Српска историја има у основи Мајку, великог хероја на бранику, и упорну чекалицу да јој се деца врате одонуд где одоше. Они су њен очињи вид, кад њих види, она поново прогледа. И кад склопи очи, у снове јој долазе. Зато, увек мислимо шта чинимо, да бисмо својим чињењем мајку обрадовали. Њој је тешка свака наша невоља или наш погрешан корак.

Девојке се мајком заветују у вери материнској и обновитељској, да галаксија Човек, опстане у свемиру крвотунних времена, насиља и болести. Зато мајке

мајчине, и мајке што ће бити, имају право да буду поштоване, а оне безгрешне. Жена има право на све, мајка нема право на грешност. Сваки грех њихов очишћен је рађањем потомства и Језика којим је песници уздижу и славе нашим речима. Њихово је само толико, да то запишу.

Волимо своје мајке.

Волимо се мајке децом, чија је граја све јача пред великим сазвезђем Мајке. Већег раја земља не може имати.

Знамо да је Мајка творац свега. Она је Мајка и Богу, она нас је заветовала да га поштујемо. Зато нека њено име иде у вечност и светост. Оно не стари, оно не умире.

Шифра: сунцокрет

Миња Лазих III5, Ужичка гимназија

ГРАФИТИ ДАНАС

Припремила: Сара Фазлијевић, IГ1

Бунт!

Волим те!

Да ли је смак света близу?

Шта знаш? Шта желиш?

Даљине су само број!

Чекам те на старом месту!

Могли бисмо да будемо нормалнији, али овако нам је боље!

Гладан сам остварених жеља!

То су само неки од графита, многи су избледели, многи су нестали, као и објекти на којима су били.

Многа места се препознају по њима. Много је графита, а још више људи којима су посвећивања.

Графити мењају монотоност напуштених кућа, зграда, вагона.

Године пролазе, али графити остају, као вечита слобода ума, уметности и као трагови слободних уметника којима су имена скривена дубоко иза порука графита.

Извод из дневника новинарке Пејџе

Пише: Ена Шеховић IГ1

15. септембар 2020.

Седим у кутку својих мисли, опкољена сам њима. Дошао је први септембар, време када ми прваци упознајемо своју нову школу, ново окружење, нове људе. Мисли у том тренутку нису нарочито лепе. Идем улицом пуном људи, а осећам празнину. Након неколико дана јавља се чежња. Све то изазива тугу у мом срцу. Након неколико разговора, осетиш да сви твоји вршњаци који су у сличној ситуацији осећају исто. Када се удаљимо од своје породице, места где смо одрасли, постајемо јако крхки, ломљиви, дотичу нас многе речи... али... све је то у нашој глави.

Оно што сам научила за кратко време - све је у томе како гледамо на свет. Ако га гледам са осмехом, осмехиваће се и он мени, међутим, ако га доживљавам као обавезу, као морање, могу очекивати тугу и сузе. Кажем себи - немој се понашати као да те неко присилио да живиш, јер живот ти даје избор да ли ћеш узети срећу или тугу. Не криви друге због својих осећања, ти их будиш у себи, ти их гасиш, све ти! Људи дођу и прођу, али ти са својим мислима остајеш заувек, и ...зашто да не буду лепе? Људи ти их могу покварити само ако им ти то

допустиш, а зашто би то радио када су они ту да те науче шта ти треба, а шта не у животу? Да градиш успомене, лепе успомене са људима који те испуњавају и да ти остану урезане у сећање или на папиру, само не заборави да два пута подвучеш и лоше, како се не би понављале. Сви ми грешимо, али на грешку треба гледати позитивно, ако смо из ње извукли лекцију за цео живот. Јер на крају, шта је живот до период саткан добрим и лошим стварима. На теби је, да научиш, да пробаш, да успеш, да се смејеш, да грешиш, да се покајеш, да не понављаш грешке, јер грешка се једном прави, све након тога је наш избор. Срећном човеку нико не може стати на пут, пронађите нешто што вас чини таквим. А шта је срећа - имати нешто теби веома важно што ти црта осмех и брише грешке.

Имам оловку и имам хартију на којој ћу да напишем: „Буди као брод, тих, смирен, нека за тобом жуборе таласи непресушне воде. А не осврћи се, никада, нити да их згазиш, нити понизиш. Велики бродови праве спорије, али велике помераје, спорије крену, али се спорије и зауставе, мали бродови иду брже и на краће стазе. Упоредимо то са величином човека, величином његовог срца, понашања, самопоштовања.“ Тада ми буде јасно зашто људи људи кажу - Тиха вода, брег рони. У тој тихој води чинимо другима добро, као и себи, и срећа је загарантована.

Путовање кроз историју костима

Пише: Жанка Станојевић, професор

Мода са почетка ХХ века

Развој моде са почетка ХХ века везујемо за традицију коњичког спор-та. На тим такмичењима се окупљао свет који је имао довољно новца да тргује коњима, клади се, али и да показује за то време смеле одевне комбинације. Центри модних дешавања су били Рим, Париз, Фиренца, као и многи велики градови Европе. Богати брачни парови, тадашња елита, били су претече онога што су касније Францускиње назвале улична мода (Прет-а-порте).

Даме имају много већу слободу у избору костима од господе. Шешири разних величина и облика су били неизоставни део модних комбинација.

Такође, тај утицај је приметан и у дречавим комбинацијама боја.

Како време одмиче, стил је слободнији, уз коришћење асиметрије, док материјали и даље одишу луксузом: свила, сатен, плиш, али и шифон уз повремену употребу памука.

У моду улази „V“ изрез који изазива многе расправе: неки га сматрају непристојним, док други указују на штетност по здравље.

Пред Први светски рат се појављује и новина да се преко уске сукње носи нека врста тунике потпасане у струку, дужине до колена, док шешири постају знатно мањих димензија.

Током Првог светског рата престаје да ради модна индустрија тако да се фабрике текстила оријентишу на производњу униформи и војног материјала. Како су услед рата жене преузеле многе мушке позиције у индустрији, трговинама, школама, болницама, мода почиње да ослобађа женско тело и постаје удобнија, слободне форме и тамнијих боја.

У мушкој одећи је у свечаним приликама и даље актуелан фрак и цилиндар, док се у дневним варијан-

После 1907. године фигура се мења и постаје знатно природнија, а због димензија шешира, кукови визуелно изгледају ужи. Полако нестају пастелне боје, крути корсети, звонасте сукње. Сукња се некада толико сужава, да је ходање отежано. Омиљени украс на одећи су дугмад, која се постављају на најнеобичнија места. Велику заслугу за елиминисање корсета из употребе има француски креатор Пол Поаре, као и утицај руског балета. Може се уочити и велики утицај Оријента који је постао популаран широм Европе, посебно у кројевима женског костима.

тама среће неформално одело допуњено „хамбург“ шеширима.

Носе се панталоне уских равних ногавица, нешто краће, а некада пеглане на „шав“. Крагне на кошуљама су високе, уштиркане, и уз њих се носе кравате или лептир машине. Одећа је доста озбиљнија и тамних је боја.

Нешто касније, одећа добија савременији изглед. Од детаља су ношени сат на ланцу и сламни шешири.

Тако је, сигурним кораком заборавивши у XX век, мода почела све брже да се мења. Највећи терет промена носиле су припаднице нежнијег пола. Оне су некада дрскошћу, некада маштом, крчиле пут тој моћној машинерији.

Мала модна лекција и још понеки савет...

ШТА ЈЕ АКСЕСОАР?

Пише: Антонина Златић, професор

Реч **аксесоар** је страног порекла: (eng. accessories). У преводу аксесоар је скуп различитих пратећих детаља који се користе да би употпунили одевну комбинацију. То су, нашим језиком речено, **модни детаљи**.

Капе и шешири, мараме, ешарпе и шалови, торбе, ташне и ципеле, кравате и лептир машине, каишеви, рукавице, чарапе, наочаре за сунце, накит, па чак и кишобрани и штапови за ходање!

Љубитељима моде модни детаљи веома значе.

У свакодневном животу тешко је утврдити да ли постоји особа која није користила неки од модних детаља, а да се не бави модом, не познаје моду или је не прати. Искуство ми говори да се људи емотивно (можда је прејакно рећи) везују за неку ствар иако је не доживљавају као модну ствар, детаљ.

Али, када се догоди да изгубимо кишобран, рукавице, сат, прстен, мараму, капу или не дај Боже новчаник, ташну, настаје паника и непријатност у зависности од тога колико је нама та ствар драга и вредна, не само у материјалном већ и у емотивном смислу.

Модни детаљ може бити поклон који смо добили од пријатеља, неке драге особе. Тада је њихова вредност нама непроцењива. Па нека је и марамица, она ће бити посебна.

И на крају ове мале (модне) лекције још понеки савет:

Модни детаљи су пролазна и потрошна ствар у нашем животу али у неком тренутку док их користимо могу да улепшају наш изглед, поправе расположење, дају нам самопуздање, пробуде успомене...

Зато ваше драге ствари - модне детаље, можете да замените неким другим у случају да вам досаде (ако их пре тога не изгубите), сачувате за успомену или уживате док их носите у складу са вашим стилем одевања.

МОДНИ ДИЗАЈН И У НАШОЈ ШКОЛИ

Пише: Антонина Златић, професор

Порекло и значење „Дизајна“

Корен речи „Дизајн“ потиче од латинске речи *de signare* (заптивати) да би преко италијанске речи *disegnare* (цртати) ово значење доспело у француски језик као *designer* (одредити) а затим у енглески - *Design*. Значење ове речи се односи на цртеж или скицу или неку идеју изражену цртежом.

Једноставно речено дизајн је уметничко обликовање предмета за употребу. Често нисмо ни свесни да је дизајн присутан свуда око нас у свакодневном животу. Данас се дизајн користи у многим областима живота и рада. Његово значење представља финални план рада или крајњи исход спровођења неког плана.

У практичној примени дизајн се односи на све индустријске предмете масовне производње као и малосеријске производе.

Дизајн и уметност

Занимљива је дефиниција према Радомиру Вуковићу (оснивачу часописа Квадрат): „Дизајн се разликује од уметности у томе што уметник за своје дело одговара само себи, а дизајнер себи и наручиоцу“.

Данас дизајн не представља специфичну професију нити дисциплину јер је појам преширок. Постоје многобројне дисциплине дизајна, а само неке од њих су: индустријски дизајн, дизајн ентеријера, графички дизајн, типографија, сценски дизајн, модни дизајн...

Модни дизајн

Модни дизајн је уметничко обликовање оригиналне одеће и пратећих детаља - аксесоара који задовољавају визуелне, ликовне, структурне и функционалне критеријуме.

Да би се одећа успешно обликовала неопходно је познавање елемената модног дизајна који се користе (шта?) и принципа модног дизајна односно (како?), односно начина који ће користити одређене елементе.

Крајњи циљ модног дизајна је да одећа буде складна, допадљива, јединствена и функционална - носива.

„Модни дизајн је примењена уметност која се носи“ - Art to wear

Креатор односно модни дизајнер користећи ликовне елементе и естетске принципе, изражава своја осећања и ствара оригиналну, пријатну, хармоничну и естетски вредну креацију.

Модни дизајн је применљив јер поред духовне и естетске има и практичну - употребну функцију као и задовољење основних људских потреба.

Модни дизајн је примењена уметност. Као што се у ликовној уметности користе различити елементи композиције и принципи компоновања да би се створило вредно уметничко дело, у модном дизајну се користе ликовни елементи и принципи да би се створила креаторска имагинација и визија и остварила добра и естетски вредна модна креација у којој сви делови чине оригиналну, пријатну и складну, хармоничну целину.

Модна креација плени туђу пажњу а власнику пружа самопоуздање јер га чини задовољним и срећним.

Модни одевни предмети и модни производи

Као најатрактивнија врста производа модни производи могу бити: одећа, обућа, аксесоар... Модни одевни предмети су увек у фокусу интересовања шире јавности. Захваљујући модном дизајну функционалност, естетика и ергономичност одевних предмета достигли су висок ниво тако да моду

сврставају у најатрактивније области дизајна. Модни производи имају изузетан економски, социолошки, естетски и психолошки утицај на људе.

Модни дизајнер

Модни дизајнери као ствараоци најатрактивнијих производа, модних производа, су изузетно значајни за индустрију, малу привреду, тржиште као и целокупну привреду и друштво.

Одговорност модног дизајнера огледа се у следећим активностима: представљање направљених модела клијентима, праћење светских и домаћих трендова и савремених достигнућа дизајна, праћење потреба тржишта и стално информисање.

Вештине и особине које поседује модни дизајнер су: креативност, развијена способност естетске процене, прецизност у раду, спретност руку и прстију, склоност ка уметности и цртању и комуникативност.

Школовање Дизајнера одеће у нашој школи

Сви који желе да своју креативну црту личности изразе у области модног дизајна могу почети избором занимања још у средњој школи у оквиру образовног профила који траје 4 године:

Техничар дизајна одеће.

Огромна је **проходност** ученика да наставе студије: у области друштвених и техничких наука као и студије ликовне и примењене уметности подједнако.

У средњој школи ученици **без већег напора стичу сва потребна знања из општеобразовних и стручних предмета која су потребна за упис на академске студије из различитих области.**

Предност овог занимања је што пружа велике могућности да се ученици изразе, развију и покажу свој таленат кроз разне наставне и ваннаставне стваралачке активности. Најатрактивније активности су **модне ревије** ученика.

Неки од стручних наставних предмета који се изучавају више година као што су: Цртање и сликање, Текстилни материјали, Дизајн одеће, Технологија одеће, Конструкција одеће и Практична настава омогућавају будућем младом дизајнеру одеће да стекне сва потребна знања и вештине које ће му требати у будућем раду или даљем школовању али и у свакодневном животу уопште.

План наставе учења за Техничара дизајна одеће формира самосталну и спремну младу особу која након завршетка средње школе има **велике могућности**: да се даље образује у области примењене уметности и дизајна или уметности уопште, да се одлучи за неку другу област као и да започне сопствени посао и да у стваралачком окружењу примени стечена знања и оствари своје идеје.

ПРИЧА ИЗ МОДНЕ РАДИОНИЦЕ

Пише: Антонина Златић, професор

Почетак школске године обећавао је да ћемо се опет виђати, дружити и радећи надокнадити пропуштено и недовршено појавом епидемије. Сложићете се, да се практична настава не може савладати online. Тако је некако и било...

Иако у малим групама (што се показало као предност) ученици 2. разреда текстилног смера, наши модни кројачи, желели су и постигли више од планиране наставе: осмислили су моделе, искројили и израдили своје прве сукње, блузе, хаљине... али и мрске нам маске. Припремали су своје прве колекције заједно са наставницама Миљком Милићевић и Жанком Станојевић да би их представили за Дан школе и Савиндан. Радовали су

се модној ревији на којој ће први пут ходати мало другачије, „манекенскије“.

Децембарски талас удаљио је поново ученике и наставнике од учионица и радионица. Маске су најалост, и даље у „моди“ као и online настава. Ближи се почетак другог полугодишта. Савиндан и Дан школе обележићемо на начин примерен тренутку: нашом јубиларном *Пејџом*, изложбом, видео садржајима на сајту школе:

www.tsradojeljubicue.edu.rs

А када прођу сви (надам се све мањи и слабији) таласи епидемије, прославићемо њен крај (између осталог) „радно и парадно“: **МОДНОМ РЕВИЈОМ.**

На сликама су ученице ПТ1 одељења:

Ивана Бошњакковић, Кајшарина Кнежевић и Јелена Марић и наставница Миљка Милићевић

КО ЧИТА - ЗЛО НЕ МИСЛИ

Пише: Весна Тадић, школски библиотекар

У библиотеци школе је обележен Национални дан књиге - 28. фебруар, који заједно обележавају чланови Друштва школских библиотекара Србије са корисницима библиотека и члановима Библиотечке секције кроз различите акције везане за читање у циљу развијања љубави према књизи и самообразовању и самоваспитању.

Трећу акцију Друштва школских библиотекара Србије је подржало Министарство просвете, науке и технолошког развоја и обележена је под називом „Читајмо гласно.“ Школски библиотекар је реализовао акцију под слоганом „КО ЧИТА - ЗЛО НЕ МИСЛИ“ заједно са члановима Библиотечке секције и свим ученицима

школе који су били корисници библиотеке.

Одабрали смо поезију Лазе Костића, јер је 2020. године деведесет година од његове смрти и Десанке Максимовић која је омиљена песникиња наших корисника. Ученици су по свом избору читали стихове поменутих песника - јасно, гласно, са емоцијом и разумевањем. Након читања смо дискутовали о песницима и о 28. фебруару који је и Дан народне библиотеке Србије. Урађен је пано са биографијама писаца и постављен у читаоници библиотеке.

Библиотекар је ученицима нагласио важност гласног и јасног изражавања и јавног наступа који је битан, не само када одговарају за оцену или разговарају са другарима, већ и у будућим животним догађајима. Ученицима се допала активност и сви су учествовали у догађају.

Еколошка секција

Пише: Ана Ђуричић

Прошло је седам година од прекограничног пројекта *Успосиљављање примарне селекције отпада* у коме су учествовале школе из Тузле и Ужица. То је била основа за укључивање ефеката пројекта у друштвену заједницу, живот града, а посебно за, сада већ традиционалну сарадњу са Удружењем инвалида, кроз пројекат *Чей за хендикей*.

Наша школа је поносна на ову акцију. Навике које су изградили професорка Ана Ђуричић са Еколошком секцијом, ученици и колектив школе, свакодневно доприносе остваривању васпитних, еколошких и хуманих циљева.

Два пута годишње, са прикупљеним чеповима одлазимо код наших пријатеља у Удружење инвалида. И у време пандемије са задовољством смо их посетили у јуну поводом *Дана заштите животне средине* и 25. новембра. Маске нису сакриле ни њихове, ни наше осмехе.

КОСА, ОД РЕЦИКЛАЖЕ ДО ХУМАНОСТИ

Пише: Биљана Урошевић

Са развојем нових технологија, у журби за проналажењем нових производа, данас може да се рециклира скоро све. Lisa Craig Gautier из Сан Франциска размишљала је на који начин може да искористи косу која ствара отпад и одлучила је да је рециклира. Она је замолила фризерске салоне широм Сан Франциска да јој пошаљу своје „нуспроизводе“ које она ставља у најлонске мреже и тако прави „сунђере“.

Лиса трди да је коса невероватна ствар јер може да се искористи за пречишћавање воде загађене нафтом, наслагама алги и слично, а може помоћи и код загађења ваздуха као и код ерозије тла и да је жалосно видети да се баца на сметлишта. Сунђери од косе су много бољи од синтетичких производа који се иначе користе за чишћење нафтних мрља.

Она у једном чланку наводи да, и поред тога што су их на почетку реализације ове идеје називали екофанатцима, данас више од седам хиљада фризерских салона шаље косу њеној организацији. Уз људску косу може се користити псећа, коњска и длака ламе.

Овако нешто још није заживело на нашим просторима, али постоје одређене акције кроз које се одсечена коса може искористити у добру и хуману сврху. Од 2015. године спроводи се акција под називом *Киломешар косе*, којом се обезбеђују бесплатне перике од природне косе за децу која су због болести или медицинских третмана изгубила своју. На овај начин њима се враћа самопоуздање и осећај идентитета док пролазе кроз тешке животне тренутке. Перике се израђују по мери и за једну је потребно шест до осам донација

косе и готово месец дана рада власуљара.

У обзир долази природна или бојена (фарбана) коса, али не она на којој је коришћен бланш (блајхана) нити коса која је више од 5% седа, а дужина одсеченог прамена не сме бити мања од дванаест центиметара. Девојчице обично више воле да носе дужу косу, тако да горња граница дужине не постоји.

Коса одсечена пре много времена може бити искористивена уколико је чувана у облику репа или плетенице, причвршћена гумицом.

Донација се врши тако што се коса бесплатно може скратити у одређеним фризерским салонима, који је после прослеђују на одговарајући начин.

У неком наредном периоду, оваква акција би могла да се спроведе и у нашој школи, као вид добре праксе, кроз коју би могла да се оствари сарадња са локалном заједницом а и шире.

ЖИВОТ У ДОБА ЕПИДЕМИЈЕ ПРЕ ПАНДЕМИЈЕ И ЈЕДНО ДИВНО КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ

Фебруар 2020. Продужен је зимски распуст због превенције епидемије грипа, а за мање од месец дана ће почети и пандемија Корона вируса. Не слутећи ништа, живот се одвијао уобичајено.. У школу је стигао позив за библиотекар из Народне библиотеке Ужице - Представљање књига „Бат дивљих табана“ (збирка поезије) и „Удар“ (збирка позоришних драма) Радојка Лака Веселиновића.

21. фебруар 2020. године, 19 часова - књижевно вече у читалишту Народне библиотеке Ужице. Нада Мићић и Наташа Јанковић из IVГ1, чланови Библиотечке секције и Новинарске секције код професорке Слађане Јањић, радо су се одазвале позиву без обзира на распуст и заједно са библиотекарком отишле на представљање књига. На књижевној вечери о писцу и његовим делима говорили су позоришни редитељ Бранко Поповић и професор др Гојко Тешић, као и сам аутор. Делове из књига су говорили сјајни глумци Ужичког позоришта Дивна Марић и Слободан Љубичић. Сlike аутора су биле постављене на зидовима. Атмосфера је била сјајна уз доста смеха, духовитих коментара, али и озбиљног критичког осврта на писца, његова дела, каријеру и животни пут. На крају су заинтересовани могли да набаве и дела овог аутора који је сваку књигу стрпљиво и са посебном пажњом потписао.

Радојко Лако Веселиновић је ужички сликар, драмски писац и сценограф који је махом свој радни век провео у Народном позоришту Ужице. Пише прозу, романе, приповетке, поезију и позоришне драме. На сцени Народног позоришта Ужице је постављена његова драма „Ментална хигијена“ 2003. године, а исте године комедија „Рођендански дар“ је постављена на сцени Удружења драмских уметника Србије. Сарађује са часописима за културу широм земље. Писањем се бави од 1994. године, а сликањем од младости. Светислав Басара, Лаков пријатељ из младости је међу првима подржао његово писање. Млађа кћерка Марина Веселиновић је наследила уметничку црту и завршила графички дизајн и бави се илустровањем књига код нас и

Текст писале: Наташа Јанковић IVГ1, члан Библиотечке секције у 2019/2020. години и Весна Тадић, школски библиотекар

у иностранству и ради корице књига за неке важне издавачке куће.

Објављена дела:

- 2001. роман „Човек у тами“
- 2003. роман „Пасивна еутаназија“
- 2011. роман „Додирнути“
- 2015. роман „Чувари догме“
- 2013. роман „Турски мрави не знају за кишу“
- 2018. збирка поезије „Бат дивљих табана“
- 2019. Удар (збирка позоришних драма)

Награде за књижевност:

- 1999. награда за драму „Тунел“ на конкурс у „IV југословенског позоришног фестивала“
- 2003. награда за причу „Пад“ на конкурс у „Милутин Ускоковић“
- 2004. награда за причу „Мистичан нестанак незнакомца“ на конкурс у „Милутин Ускоковић“

Награде за сликарство:

- 1981, 1989, 1995, 1996. награде за сликарство удружења „Пиво Караматијевић“
- 1999. награда за сликарство КПЗ
- 1996. награда за ликовно решење представе на дечијем фестивалу професионалних позоришта, Београд
- 1982, 1987, 1992, 1999. награде за ликовност представа на сусретима професионалних позоришта „Јоаким Вујић“

Прошлогодишњи матуранти школе и чланови Библиотечке и Новинарске секције Наташа и Нада вам препоручују да прочитате збирку поезије у којој аутор описује љубавне ситуације које су веома реалне и смешне.

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

Пише: Весна Тадић, школски библиотекар

10. јануара 2020. године представници Ученичког парламента свих одељења првих, других и трећих разреда су заједно са школским библиотекарком посетили читалиште Народне библиотеке Ужице у организацији ЕУТЕКА кутка библиотеке.

Разлог посете је била промоција публикације Европски дневник 2019/2020. и јубиларног 10. наградног конкурса за средњошколце под називом „Европа и ја“.

Теме конкурса су биле: ЕУ и ја, ЕУ у твом свакодневном животу, Митови о ЕУ, Људска права, Животна средина и климатске промене, Превенција насиља, Европа - уједињени у разноликости.

Категорије конкурса: индивидуални фото-радови; тимски предлог дизајна издања Дневника 2020/2021, предње и задње корице и дизајн прве странице свих десет поглавља овогодишњег издања; тимски видео-формати дужине до три минута; индивидуални стрип/ карикатура и тимски мултимедијални формат - израда интернет странице или мобилне апликације.

Ученици су пажљиво слушали библиотекара Биљану Давидовски која је кроз презентацију објаснила детаље конкурса и одговарала на питања заинтересованих ученика.

Пар ученица се пријавило да уради рад за наградни конкурс, а као ментора су одабрали професорку Ликовне културе. Ученице су уз консултације са професорком Биљаном

Милојевић и библиотекарком у просторијама школске библиотеке, корак по корак, долазиле до инспирације и осмислиле идејно решење за предње и задње корице и дизајн прве странице. Наградно седмодневно путовање средином маја у једну или више земаља ЕУ није реализовано због пандемије корона вируса. О традиционалном конкурс се увек можете информисати на сајту www.evropskidnevnik.rs/konkurs или на сајту Народне библиотеке Ужице у секцији ЕУ кутак.

Онлајн угледне активности у школи - обележавање Европског дана језика, Дана града Ужица и Нове године

Пише: Весна Тадић, школски библиотекар

У школи су реализоване три онлајн угледне активности - два стручна усавршавања унутар установе за запослене, у сарадњи библиотекара и руководиоца Библиотечке секције Весне Тадић и професора енглеског језика Ане Анђић и једно у сарадњи са професором Ликовне секције Биљаном Милојевић. Приликом израде треће угледне активности учествовали су и ученици на друштвено - корисном, односно хуманитарном раду у онлајн библиотеци.

Обележен је Европски дан језика у сарадњи Библиотечке секције и ученика редовне наставе енглеског језика. У овој угледној активности је учествовало 15 чланова Библиотечке секције и ученици првог, трећег и четвртог разреда из подручја рада - личне услуге, грађевинарство и саобраћај. Чланови Библиотечке секције су долазили у библиотеку на консултације, поштујући све мере превенције и са библиотекарком снимили два видео записа на енглеском и српском језику. У активностима се истакла ученица четвртог разреда из саобраћајне смене, Џејлана Заимовић, која је са библиотекарком припремала материјале за пано на PVC зиду библиотеке користећи питања из брошуре са сајта Европски дан језика и два видео записа на енглеском језику у којима је разговарала са библиотекарком о искуствима са летовања и о прочитаним књигама. Професорка енглеског језика је у сарадњи са ученицом проследила презентацију у

којој је сумирано све претходно урађено. На овај начин смо желели да истакнемо како се једна иста тема може обрадити кроз пано, видео записе и презентацију и да сваки пут остави другачији утисак. Библиотекар је поставио материјал за превенцију Корона вируса на енглеском језику, јер се у школи користи сваки тренутак да се ученици подсети на важност превенције. Часови Библиотечке секције се одржавају онлајн или у присуству једног ученика и библиотекара. Линкови ка угледној активности су подељени у Гугл учионицама, путем мејла и Гугл диска запосленима, али и на Фејсбук страници школске библиотеке, Вајбер групи и на сајту школе у делу Библиотечка секција. Евалуација угледне активности је реализована кроз попуњавање табеле са коментарима запослених и ученика.

Следећа онлајн угледна активност која је реализована је обележавање Дана града Ужица, а учествовала су 54 ученика - чланови Библиотечке секције и ученици првог, трећег и четвртог разреда из подручја рада - личне услуге, грађевинарство и саобраћај. Библиотекар Весна Тадић и професор енглеског језика Ана Анђић су припремале угледну активност за Дан града Ужица у сарадњи са члановима Библиотечке секције и ученицима 5 одељења из обе смене, постављале материјале у Гугл учионице и Вајбер групу Библиотечке секције и Фејсбук групу библиотеке, као и на сајт школе у делу Библиотечка секција. У

активностима су се истакли ученици IIIГ1 одељења који су радили презентације на српском и енглеском језику претходне и ове школске године. Линкови ка материјалима су подељени у Гугл учионицама ученицима, а путем мејла и Гугл диска и запосленима. Евалуација угледне активности је реализована кроз попуњавање табеле са коментарима запослених и ученика.

Последња онлајн угледна активност која је реализована у првом полугодишту је Новогодишња презентација, а учествовали су: представник Савета родитеља Мирјана Никитовић која је написала новогодишњу песму, члан Библиотечке секције Џејлана Заимовић из четвртог разреда саобраћаја и школски библиотекар Весна Тадић. Нова година је приказана из различитих углова на српском и енглеском језику уз најлепше жеље за предстојеће празнике. 31. децембра 2020. презентација је постављена у Гугл учионицу, на Гугл диск, Вајбер групу Библиотечке секције и Фејсбук групу библиотеке. Евалуација угледне активности је реализована кроз попуњавање табеле са коментарима родитеља, запослених и ученика.

Радови су били доступни и Друштву школских библиотекара Србије у циљу промоције сарадње библиотекара и професора, али и промоције школе и биће саставни део обележавања Савиндана и Дана школе 27. јануара као промоција ученичких радова у школској библиотеци, али и онлајн.

ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА У ДОБА ПАНДЕМИЈЕ

Пише: Весна Тадић, школски библиотекар

Марш је, ванредно сјање... Изванредно сналажење библиотекара у вези са организацијом рада библиотека. Можда је лакше привући кориснике 21. века у библиотеку ако се она налази и на интернету? Изазов је прихваћен. И реализован.

Друштво школских библиотекара Србије је несебично размењивало идеје и искуства, делили су се корисни линкови преко свих друштвених мрежа - библиотекари су водили кориснике у виртуелне шетње музејима широм света, на концерте, позоришне представе, у библиотеке, постављали линкове, ликовне и литерарне конкурсе, обуке и усавршавања, едукативне и културне догађаје у онлајн окружењу.

За кориснике библиотеке је постављено писмо библиотекара на сајту школе у делу Секције/ Библиотечка секција. У писму је речено да библиотека не ради у просторијама школе током ванредног стања, а библиотекар сарађује са корисницима преко Вајбер група, Гугл учионица (Онлајн библиотека, Библиотечка секција, Друштвено - користан рад у библиотеци) и друштвених мрежа - Фејсбук групе и странице библиотеке и Инстаграм школске библиотеке. Линкови онлајн библиотеке и линкови ка онлајн платформама - Подршка учењу на даљину, Претраживач културног наслеђа Србије, Дигитална народна библиотека Србије, Антологија српске књижевности, Претражива дигитална библиотека су део овог обавештења.

Гугл учионица се користила за рад Библиотечке секције када би ученици исказали потребу да ураде нешто креативно током епидемије, а библиотекар је проналазио занимљиве и корисне материјале. Одељењске старешине су добиле приступни код преко Вајбер групе и проследиле га корисницима библиотеке. Библиотекар је делио различите тематске квизове, линкове за матуранте везане за каријерно вођење са вебинара Темпус Фондације, радио промоцију школе пред упис у он-лајн окружењу. Обележили смо Васкрс, Светски дан књиге и ауторских права, Дан Шекспира, Рамазан, Први мај, Светски дан писања писама, Међународни дан деце, Светски дан пријатељства, Вече поезије. Бавили смо се различитим конкурсима за талентоване ученике, презентацијом енциклопедија и речника, дигиталном базом података српског језика и књижевности, каријерним вођењем и Кахут квизовима везаним за знање из различитих предмета у корелацији са енглеским језиком.

Јун је... Све до јуна корисници и библиотекар нису улазили у просторије школе. Корисници библиотеке су у електронској евиденцији проверавали да ли су задужени у школској библиотеци пре ванредног стања. У јуну су, уз све мере превенције и уписивање броја присутних у

установи, долазили у библиотеку и враћали позајмљену грађу. Школска библиотека је наставила да ради и он-лајн.

Август је, ванредна ситуација у трагу... Библиотека опет ради као у јуну. Мере се строго поштују, раде се извештаји, статистика, акциони планови.. Стиже нова школска година - онлајн и офлајн, како ситуација буде налагала.

Децембар је... Урађена је евалуација рада он-лајн библиотеке. Књига утисака о школској библиотеци и Књига деситерата је постављена и у онлајн библиотеци. Корисници су у могућности да убележе шта би хтели да прочитају, да резервишу књигу, да коментаришу рад библиотеке и напишу своје предлоге. Постављени су линкови и ка обавезној и додатној литератури и сви линкови ка онлајн библиотеци. Урађена је и евалуација рада онлајн библиотечке секције у Гугл учионици и на Вајбер групи секције са прелепим коментарима ученика. Урађена је и Новогодишња презентација у сарадњи са представником Савета родитеља Мирјаном Никитовић, која је написала песму. Обележили смо и Међународни дан људских права, Светски дан детета, Светски дан чистих руку. Разматрали смо правила понашања у библиотеци у новим условима рада током пандемије. Постављани су линкови литерарних и ликовних конкурса за заинтересоване ученике, учествовали смо у литерарном конкурс Друштва школских библиотекара Србије - *Лето без бриге проведи крај књије*. Проучавали смо теме које су занимале ученике, као што је шах и проучавали писце које су они одабрали. Урадили смо заједно са професором енглеског језика Аном Анђић и њеним одељењима две угледне активности везане за Европски дан језика и Дан Ужица и јавно их презентовале на друштвеним мрежама у циљу промоције школе. Са Ликовном секцијом и ученицима на друштвено - корисном, односно хуманитарном раду у библиотеци смо кроз презентације обележили јубилеј Јована Јовановића Змаја који ће бити саставни део презентација ученичких радова за Савиндан и Дан школе.

За све заинтересоване кориснике наша библиотека се налази на другом спрату школе поред наставничке канцеларије, а на самим вратима и огласној табли на зиду су истакнути позиви за конкурсе, трибине и све важне догађаје у складу са епидемиолошком ситуацијом. Сарађујемо и са представницима Ученичког парламента. Будите чланови онлајн библиотеке и Библиотечке секције. Позив је отворен за све љубитеље лепе речи, културе и писања. У сваком случају, библиотека ради са корисницима и онлајн и офлајн, *јер се шминка за унутрашњу лепоћу налази у библиотеци*.

УГЛЕДНИ ЧАС КАО ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ У СТРУЧНОЈ ШКОЛИ

Пише: Весна Тадић, школски библиотекар

У децембру 2019. године у нашој школи је одржан један од бројних угледних часова. Угледни часови и активности нису важни само због стручног усавршавања запослених, већ и као вид примера добре праксе за колеге почетнике у наставничкој професији, као и за колеге са богатим радним искуством. На сваком часу може да се научи и види нешто ново, да се размене идеје и искуства, а можемо бити подстакнути да додамо неку иновацију у свој рад.

Новине које смо као Тим за самовредновање и вредновање рада разматрали и додали у Акциони план тима су посете угледним часовима и активностима, затим посете часовима одељењског старешине, додатној и допунској настави, часовима секција поред посета редовним часовима у оквиру самовредновања области Настава и учење, као једне од кључних области у самовредновању сваке школске године.

Весна Ристић, професорка стручних предмета у грађевини је на часу блок наставе - Разрада пројекта са ученицима трећег разреда представила истраживачке радове свих група у оквиру теме - Заштита градитељског наслеђа, као важне теме за очување непокретне културне баштине. Сви ученици су заинтересовано, радознано,

озбиљно и зрело приступили истраживачком задатку и пренели нам своја сазнања која су прикупили од станара објеката које су анализирали и објаснили нам начине рестаурације културних добара из њиховог угла. Свака група је била креативна на свој начин и сви су предложили различито. Помоћу паноса са фотографијама и скицама пројеката су презентовали своје радове и објашњавали шта су сазнали и осмислили, а у исто време су размењивали идеје везане за сам предмет учења и пажљиво пратили излагања осталих група. На часу су били присутни стручни сарадник - педагог, координатор Тима за самовредновање и вредновање рада (библиотекар) са још два члана тима и колега који је тек почео да ради у нашој школи.

Био је ово сјајан пример тимског рада ученика кроз истраживачки рад и предлагање конструктивних идеја за рестаурацију културних добара под заштитом државе уз све потребне консултације од свог предметног професора. Приликом евалуације часа ученици су рекли да им је овај вид учења био занимљив, као и да су разменили идеје и самим тим дошли до нових идеја и предлога за следећи задатак, односно да су постали креативнији.

ТРИБИНА У ШКОЛСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ ПРОМОЦИЈА ШКОЛЕ И КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ МАТУРАНАТА СРЕДЊИХ ШКОЛА И УЧЕНИКА ЗАВРШНИХ РАЗРЕДА ОСНОВНИХ ШКОЛА ИЗ УЖИЦА И СЕВОЈНА

Пише: Весна Тадић, школски библиотекар

Сајму науке и образовања 25. октобра 2019. године, објављеног у школском часопису Петља број 29.

Због великог интересовања запослених у средњим и основним школама, ученика и њихових родитеља, трибине су одржане у два термина, а свака је трајала између сат и по и два сата, дуже од планиране сатнице због велике заинтересованости гостију и њихових питања. Присутно је било преко сто учесника трибине.

Позив за учешће су имали

наставници, психолози, педагози, школски библиотекар, представници НБУ, представници Тима за промоцију и маркетинг школе, Тима за каријерно вођење и саветовање, представници Ученичког парламента, одељењске старешине матураната средњих школа и завршних одељења основних школа из Ужица и Севојна, њихови ученици и родитељи ученика.

Трибина се бавила питањима како од ученика средње школе постати успешан грађанин, искуствима и саветима у вези са радом Ученичког парламента, анегдотама из средње школе, као и о књигама и литературом које Милош препоручује заинтересованима за даље напредовање у каријери. Гост је у првом делу имао кратко предавање, а затим разговор са школским библиотекарком у вези са различитим темама, а у последњем панелу трибине гости су постављали питања. Милош је уз наглашену дозу хумора и шарма причао о свему, држећи на тај начин пажњу свих присутних.

У јануару 2020. године у школској библиотеци је одржана трибина „Путевима успеха“ са бившим учеником школе Милошем Обрадовићем који је постигао изузетне резултате у каријери уз свој труд, рад и упорност. Ученици Библиотечке секције су узели учешћа око снимања и фотографисања трибине коју је осмислио и реализовао школски библиотекар. Трибина је договорена након обављеног интервјуа у Београду на

Кроз разговор са матурантима

Радиле: Исидора Тешић и Анђела Стикић ПГ1

1. Које су предности и мане наше школе?

Филип Пуртић:

- Неке од предности су да свако ко хоће макар мало да се потруди, може да научи неке веома важне ствари за струку и за даљи наставак школовања, стручан наставни кадар, као и љубазност наставника.
- Мане су непотпуна опремљеност школе у техници, још увек се пише на зеленим таблама, мањак рачунара и застарели рачунари; требало би барем два пута месечно да се реализује одлазак на градилиште; такође би од користи била и пракса.

Тијана Божовић:

- Предност је та што можемо увек да се посаветујемо са професорима и што су сви увек спремни да нам изађу у сусрет.
- Мана, пак, не бих рекла да има.

Петар Раковић:

- Предности су те што се током школовања стиче знање које ће доста помоћи у наставку школовања око смера.
- Мане су што нема довољно практичног рада и то што нам школа не обезбеђује хамере за цртање, него доста ствари купујемо ми.

2. Да ли ћеш своје знање прошириши на факултету (ако да, на ком)?

Филип Пуртић:

- Да, на Грађевинском факултету у Краљеву.

Сара Ристановић:

- Да, на Факултету техничких наука.

Тијана Божовић:

- Планирам да упишем уписати Факултет техничких наука у Новом Саду, ако не ове године, онда следеће.

Петар Раковић:

- Да, на Архитектонском факултету у Београду.

Димитрије Радовановић:

- Да, на Рударско-геолошком факултету.

3. Да ли ћеш наставиши да се бавиш струком коју си до сада учио/учила?

Сара Ристановић:

- Да, наставићу струку.

Петар Раковић:

- Да, хоћу.

Тијана Божовић:

- Искрено се надам да хоћу. У овој се земљи никада не зна да ли ће било ко наћи посао у свој струци, али ако икада будем дипломирани инжењер, надам се да ћу наћи посао у својој струци.

Филип Пуртић:

- Да, наставићу са струком, ово ми иде од руке, а и себе нигде друго не проналазим.

4. Како су ти прошле ове четири године школовања?

Тијана Божовић:

- Све четири године су ми прошле јако брзо, чему се

искрено нисам надала. Било је свега и свачега, али највише лепих успомена и сећања.

Сара Ристановић:

- Веома занимљиво и напорно, али и пребрзо и лепо.

Петар Раковић:

- Брзо и не толико тешко.

Филип Пуртић:

- Веома брзо су ми прошле претходне три године иако ми се у почетку чинило да ће то потрајати вечно. Било је смеха, радости, ретко суза. Мени је било одлично, зато ми је и прошло тако брзо. Да могу, опет бих се вратио у прву годину и све из почетка, опет бих уписао овај смер, остаће ми у сећању најлепше успомене.

Димитрије Радовановић:

- Прошле су ми веома брзо, чак ми је и жао што мора да се заврши, због друштва које сам стекао у овој школи, али надам се да ћемо наставити да се дружимо.

5. Да ли мислиш да професори довољно добро знају да објасне?

Сара Ристановић:

- Да. Увек су отворени за питања и желе да објасне све што није јасно, а ако ни они не знају одговор, онда заједно дођемо до њега.

Тијана Божовић:

- Апсолутно. Ако питаш, наћи ћеш одговор. Сви професори су увек, ма колико било „глупо“ питање, били спремни да одговоре, објасне и помогну. Неизмерно им хвала на томе.

Петар Раковић:

- Да, већина.

Филип Пуртић:

- До сада нисам имао већих потешкоћа, углавном све схватим, а ако не, онда одем на допунску.

Димитрије Радовановић:

- Да, само треба пазити на часу и редовно учити.

6. Која ти је била најлепша година школовања и зашто?

Сара Ристановић:

- Четврта година. Као завршна, заокружи на неки начин дружење и пријатељство, стечено знање и отвара врата нечему новом.

Тијана Божовић:

- Дефинитивно матурантска. Много лепих успомена, дивних људи, нашли смо се сви на једном месту. Привржени смо једни другима, трудимо се да дајемо све од себе, а и рекла бих да су оцене ове године најбоље до сада.

Петар Раковић:

- Ух, можда друга, али мислим да ће четврта бити још лепша.

Филип Пуртић:

- По мом мишљењу, свака година је била лепа и посебна по нечему. Можда трећа година, прво полугодиште, јер

друго нисмо ни дочекали.

Димитрије Радовановић:

– Трећа година, најзанимљивија и најлепша година мог школовања.

7. Дојаћај из школе који ће ти увек остати у сећању?

Сара Ристановић:

– Разне ситуације на часовима, али и многи тренуци пре и после школе. Такође и многобројни излети, ваннаставне активности и блок настава.

Тијана Божовић:

– Блокови. Сви блокови од прве па до четврте године, а нарочито блок из разраде пројеката, макетарство и бројни одласци на градилиште.

Петар Раковић:

– Блок макетарства.

Филип Пуртић:

– Било је много догађаја, смешних и занимљивих ствари током школовања, да не могу сад да направим неки избор, на пример, одлазак на градилиште.

Димитрије Радовановић:

– Блок настава из макетарства ће ми остати у сећању заувек. Дружење на тој настави је било невероватно и све те догађаје ћу памтити заувек.

8. Који ти је најшешњи предмет до сада?

Сара Ристановић:

– Сваки је тежак на свој начин, ниједан не бих посебно издвојила.

Тијана Божовић:

– Грађевинске конструкције.

Петар Раковић:

– Армиранобетонске конструкције.

Филип Пуртић:

– Математика.

Димитрије Радовановић:

– Нацртна геометрија и техничко цртање.

9. Када си донео/ донела одлуку о одабиру средње школе?

Сара Ристановић:

– У петом разреду основне школе.

Тијана Божовић:

– У шестом разреду основне школе, наставница техничког је пробудила ту жељу у мени.

Петар Раковић:

– Неколико дана пре писања листе жеља.

Филип Пуртић:

– Пред крај осмог разреда, када сам почео да спремам малу матуру.

Димитрије Радовановић:

– У осмом разреду.

10. Какав ти је био први дан школе?

Сара Ристановић:

– Пропустила сам први дан школе, па сам се касније у ходу упознала са професорима, предметима и људима из одељења.

Тијана Божовић:

– Био ми је јако стресан и надам се да је свима био такав. Ново окружење, професори, људи, нова школа и место. Била сам пуна негативне енергије и јако уплашена. Иако стресно, остало ми је као лепа успомена.

Петар Раковић:

– Чудан, нисам никога познавао, сем једног друга, ког сам упознао дан пре него што сам дошао.

Филип Пуртић:

– Био сам цео дан у школи збуњен, дошао сам из мање средине у Ужице о коме сам мало знао, нисам познавао никога од другара до тада.

Димитрије Радовановић:

– Био је много занимљив. Пошто сам дружељубив, одмах сам ступио у контакт са већином из одељења.

11. Да ли ће ти недостигајти средња школа?

Сара Ристановић:

– Да, много!

Тијана Божовић:

– И више него недостајати. Стекла сам другу породицу.

Петар Раковић:

– Да, превише!

Филип Пуртић:

– Мислим да је средња школа сигурно најлепши период мог досадашањег живота. Много лепих ствари и људи ми се десило током школовања. Било ми је много занимљиво да упознам нове људе, ужички нагласак као и менталитет ових људи. Памтићу је по дому у коме сам становао четири године. Све у свему, средња школа ће ми остати цео живот у памћењу као и пријатељства која сам остварио.

Димитрије Радовановић:

– Да, наравно! Највише то дружење сваки дан.

12. Колико дуго ти је требало да се навикнеш на нову школу?

Сара Ристановић:

– Брзо сам се навикла и уходила.

Тијана Божовић:

– Искрено, мени су требале солидне две године. И много сам боља особа од тада (како кажу моји другови).

Петар Ракић:

– Брзо сам се навикао, можда месец, два.

Филип Пуртић:

– Нисам имао много проблема са навикавањем.

Димитрије Радовановић:

– Не дуго, брзо сам се уклопио у ново окружење. Разредни старешина и професори су нам помогли у томе, тако да није било потешкоћа.

Желеле бисмо да се захвалимо свим ученицима јер су издвојили време да одговоре на питања и да им пожелимо све најлепше у даљем школовању.

Тим за каријерно вођење и саветовање је у сарадњи са школским психологом спровео анкету за ученике завршних разреда наше школе. Једно од питања у анкети било је:

Како би у једној реченици представио/ла своје занимање и досадашње школовање осмацима, будућим потенцијалним ученицима наше школе?

Ово је велики део одговора на постављено питање јер треба рећи да је било и оних ученика који нису ништа одговорили у том тренутку. Верујемо да су били мало „успавани“. Упознајте се са најбољом рекламом наше школе, а то су изјаве ученика завршних разреда из свих подручја рада: саобраћај, грађевина, личне услуге и текстилство.

„Саобраћајци“: „Друмци“ - Техничар друмског саобраћаја :

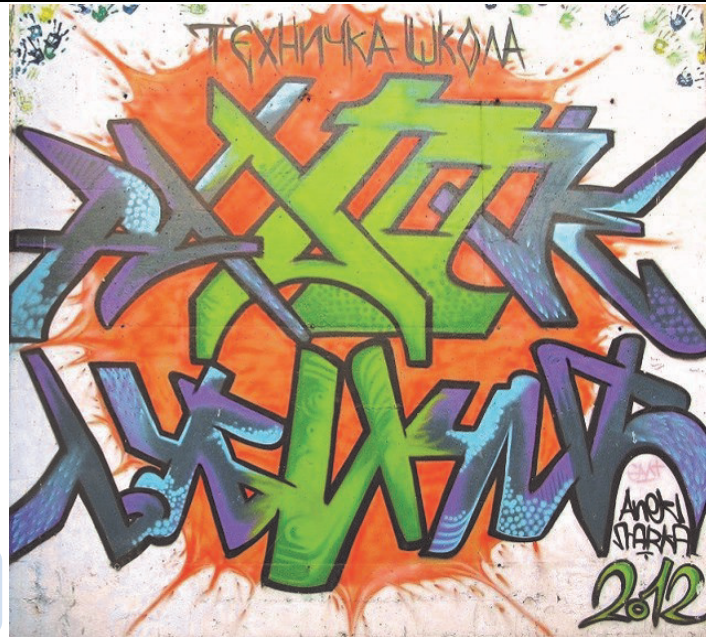
IVC1:

- Није баш наивно
- Занимање које је најтраженије
- Због тога што могу много да сазнају и науче о саобраћају
- Солидна
- Занимљиво
- Научиће пуно тога у вези са струком и стећи много добрих и корисних савета
- Рекао бих да ако су љубитељи моторних возила, ова школа је права за њих

IVC2:

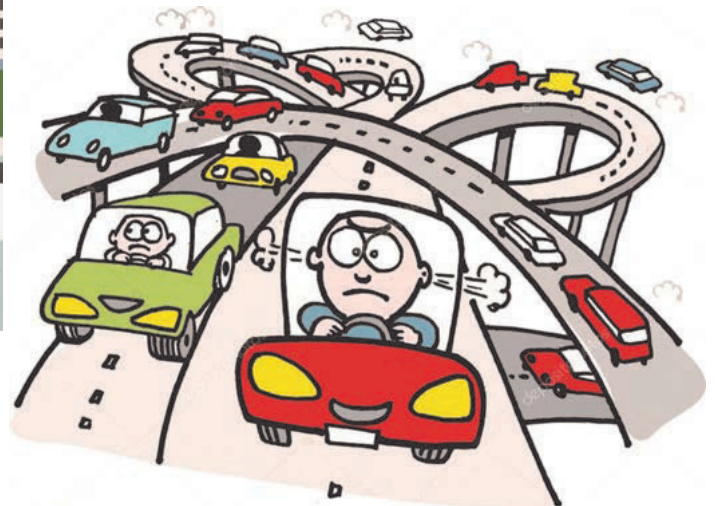
- Добијамо бесплатну возачку дозволу
- Најбоља школа, пуна занимљивости и активности
- Школа која доноси знање корисно за будуће школовање
- Врло занимљиво и свима препоручујем
- Техничар који води бригу о безбедности учесника у саобраћају
- Бесплатна дозвола
- Најбоља која постоји
- Перспективно и занимљиво
- Занимљиво, разноврсно
- Веома перспективно и занимљиво
- Техничар са великом улогом у саобраћају

„Возачи“: Возач моторних возила

IIIC4:

- Ко год хоће брз и сигуран посао, треба да упише ову школу
- Занимање је одлично
- Веома добро
- Занимање је одлично, за сваку препоруку
- Нека упишу ову школу, лепа је
- Веома занимљиво занимање
- Ако волите да возите, упишите ово занимање и нећете се покајати
- Упишите, нећете погрешити!
- Не знам

„Грађевинци“: „Архитектонци“ - Архитектонски техничар

IVГ1:

- Кад се сведе на крају, било је занимљиво школовање
- Солидно, ако их ово занима да упишу, неће погрешити
- Интересантно, мало потребе за учењем напамет, више размишљања и израда задатака

- Доста дружења, учења и практичне наставе
- Изузетно занимљив и користан начин предавања професора; тешко, али занимљиво градиво
- Ово занимање је интересантно, али и захтевно
- Ово је занимање у коме има доста посла, а школа даје добро предзнање за факултет/посао
- Углавном има доста цртања и математике; тешка школа, али ако се заинтересујеш онда нема проблема
- Ко жели да се бави овим послом одлично
- Занимљиво
- Уколико вас стварно интересује грађевина упишите, уколико не, немојте, патићете
- Занимљиво, напорно, захтева доста времена
- Јако занимљива школа
- Занимљив и маштовит смер
- Интересантно и корисно
- Занимљиво и интересантно

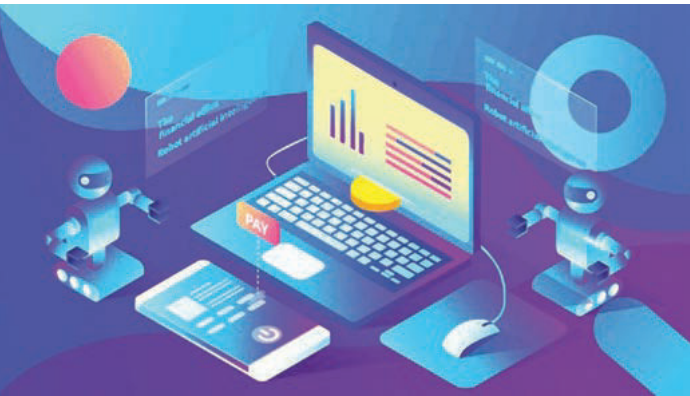

- Леп и забаван занат само ако га воле
- Као једно лепо искуство
- Посао који је плаћен и леп али захтева одговорност и доста труда
- Занимљиво и лепо

„Текстилке“ - Модни кројач (завршили школовање школске 2019/2020)

IIIГ1:

- Волим ову струку и научила сам да самостално кројим и шијем одевне предмете
- Школа је опремљена специјалним кабинетима за обављање практичног дела наставе, ученици имају прилику да изразе своју креативност и машту
- Уколико се ученик не одлучи за даље школовање, после овог смера могуће је запослење у брзом временском року као и шанса да се започне сопствени посао
- Јако креативно занимање; уколико волите и уживате у изради модела одеће ово је право занимање за вас
- Ово занимање вас обучава да кројите, моделујете и шијете
- Тим професора у нашој школи је јако стручан у подручју рада
- Занат који никад неће изумрети
- Препоручујем вам овај смер, научићете да шијете и креирате одећу
- Практична настава је одлична да применимо знање које смо понели из школе
- Препоручујем будућим ђацима, применљиво у свакодневном свакодневном животу.

„Руковаоци“ - Руковалац грађевинском механизацијом

IIIГ3:

- Лепо занимање, само ако би могло више практичне наставе
- Може добро да се заради на овом радном месту
- Дobar смер
- Ако немате бодова за другу школу!
- Не знам шта бих рекао,
- Моје занимање је врло добро и занимљиво, али, нажалост, практична настава није баш добра, углавном седимо код Лидла на клупи и ништа не радимо
- Немам речи
- Не знам
- ???

„Фризери“:

IIIФ1:

- Леп и забаван занат
- Веома занимљиво и корисно
- Интересантно ко жели да се бави овим послом
- Одлично
- Смер није тежак
- Ово занимање је занимљиво и може се научити
- Смер није тежак, баш је занимљив, ученици се неће покајати ако упишу за фризера

Шта је ин, а шта аут?

Припремиле: Јелена Марковић ПГ1
Ена Шеховић ПГ1

Стил:

Ин	Аут
Дуга коса	Фарбана коса
Сређени нокти	Плетенице
Нуде шминка	Јака шминка
Тренерке	Гардероба у јаким бојама
Широки дуксеви	Уска гардероба
Поцепане фармерке	Звонцаре
Узак струк	Сандале, балетанке

Љубав:

Ин	Аут
Уредне девојке	Чупаве девојке
Културне девојке	Девојке које говоре ружне речи
Искрени и осећајни момци	„Опасни момци“
Девојке које воле фудбал	Превише сређене девојке
Дечко старији најмање 2 године	Дечко твоје годиште
Ниске девојке	Мршаве девојке

Школа:

Ин	Аут
Архитектура	Кувар
Мехатроника	Аутомеханичар
Рачунарство	Ветерина
Медицина	Посластичар
Гимназија	Бравар

Како год да изгledаш, шта год да учиш није важно уколико си добра особа и волиш себе так-
вим какав јеси!

КУЋЕ У ФОРМИ ПОЗНАТИХ СВЕТСКИХ ЛОГОТИПА

Приредила: Јелена Константиновић, професор

Архитекте су инспирацију за пројектовање пронашле и у логотипима познатих компанија као што су Адидас, Шевролет, Рено и Мицубиши. Главни материјали пројектованих објеката су комбинација бетона и стакла. Смена ова два материјала даје потребну транспарентност објекта у одређеним зонама, па објекти из одређених углова јасно представљају добро познате логое.

АДИДАС КУЋА - „ТРИХАУС“

Кућа је формирана од три дијагонално постављена бетонска елемента која јасно асоцирају на лого компаније Адидас коју сви знамо по спортској опреми.

Бетонски елементи повезани су стакленим панелима како на фасади тако и у зони крова, који омогућавају поглед из унутрашњости кроз сва четири нивоа куће, као и проток довољне количине природне светлости.

ШЕВРОЛЕТ КУЋА - „КРОСХАУС“

Кућа је у форми крста а фасада изгледа исто као лого аутомобилске марке Шевролет.

Кућа површине 245 m организована је на два нивоа. Предња фасада је потпуно транспарентна и пружа неометан поглед на окружење, али и на унутрашњост куће. У делу куће који је ближи застакљеној фасади организоване су дневне зоне, док се у задњем делу куће налазе приватне просторије.

МИЦУБИШИ КУЋА - „ПИРАМИДХАУС“

Кућа у облику пирамиде је инспирисана логом компаније Мицубиши.

Површина куће је 320 m и у потпуности је изведена од бетона. Кућа је урођена у песак и у том нивоу постоји само остава и мали ходник који води ка остатку куће. На првом спрату куће је велики отворени простор који има доста сунчеве светлости преко транспарентних делова фасаде. На следећем нивоу, односно на галеријском простору, који је такође у зони транспарентног троугла, налази се радна зона са купатилом, док је на последњем нивоу спаваћа соба са купатилом.

РЕНО КУЋА - „РОМБХАУС“

Кућа има занимљив дијамантски облик - баш као и лого чувеног произвођача аутомобила Рено.

Објекат је површине 270 m са великим застакљеним површинама између бетонских елемената. На првом спрату су кухиња, дневни боравак са трпезаријом, као и библиотека и тоалет. На следећем нивоу је спаваћа соба са купатилом и гардеробером, док је на последњем спрату студио са спаваћом собом и купатилом.

„ЦРНОБЕЛИ СВЕТ“ или „ДОДАЈ СВЕТУ МАЛО БОЈЕ“

Приредили: Славка Цвијовић и Јелена Пауновић

Кажу да неки људи на свет гледају **црнобело**, кажу за неке да све доживљавају у најлепшим бојама ми смо хтели да вам скренемо пажњу на архитектуру која нас окружује. Да ли сте се некада нашли у ситуацији и приметили да је око нас све црнобело, а онда у другом моменту, у другој ситуацији да је све весело и зрачи раздраганом енергијом боја?

Црнобело повезујемо са озбиљношћу, класиком, смирењем, сигурношћу...

А боје?

Оне могу, у зависности од тога које су, или од интензитета, места где се налазе, поручивати много тога. Ми мислимо ипак да одишу ведрином и позитивношћу, а помало и младалачком неозбиљношћу.

Погледајте ове објекте и запитајте се шта они изазивају у вама.

ЦРНО

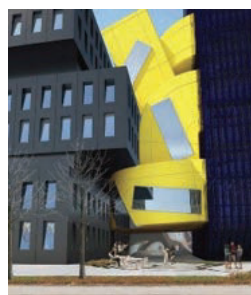

БЕЛО

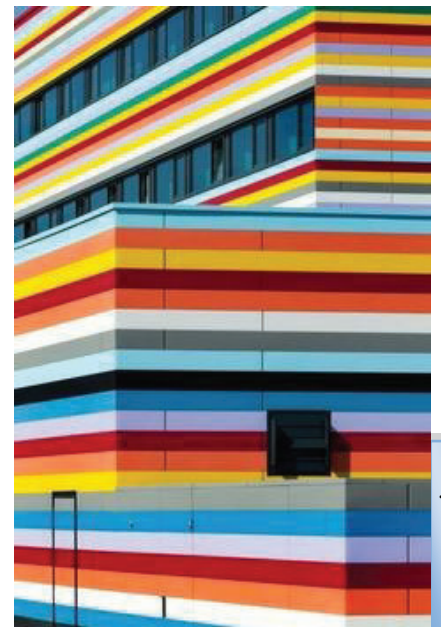
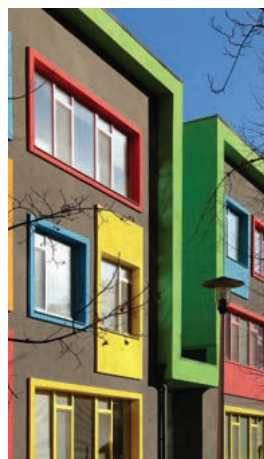

ЦРНОБЕЛО

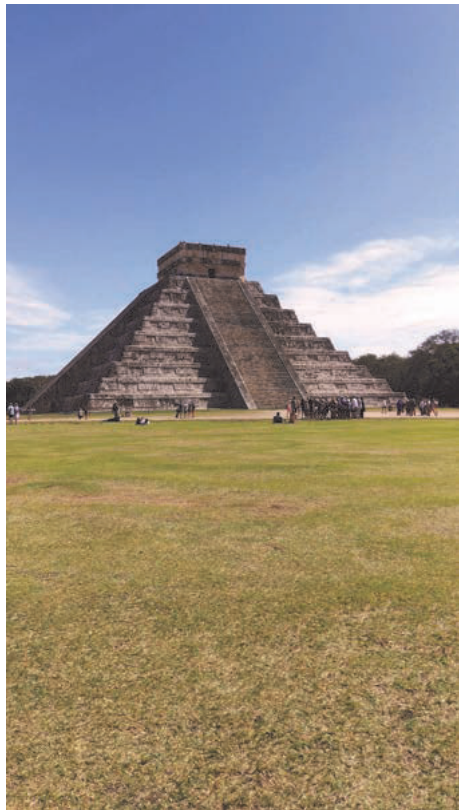

У БОЈИ

Реч корона је назив за Сунце, један необичан физички феномен и најбоље пиво у Мексику

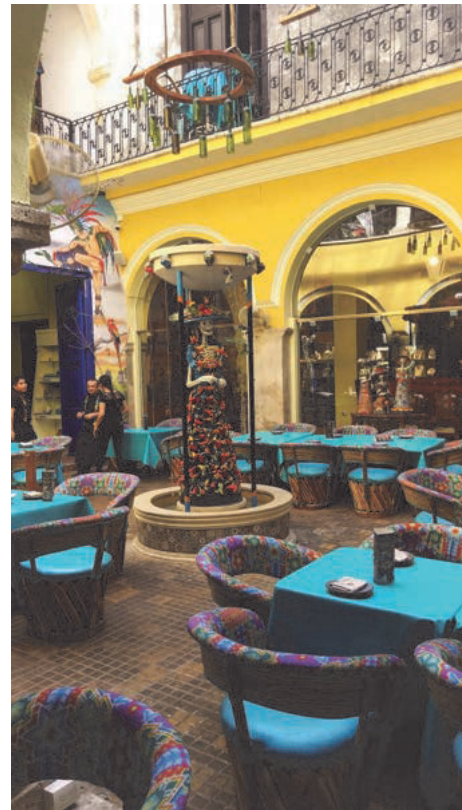
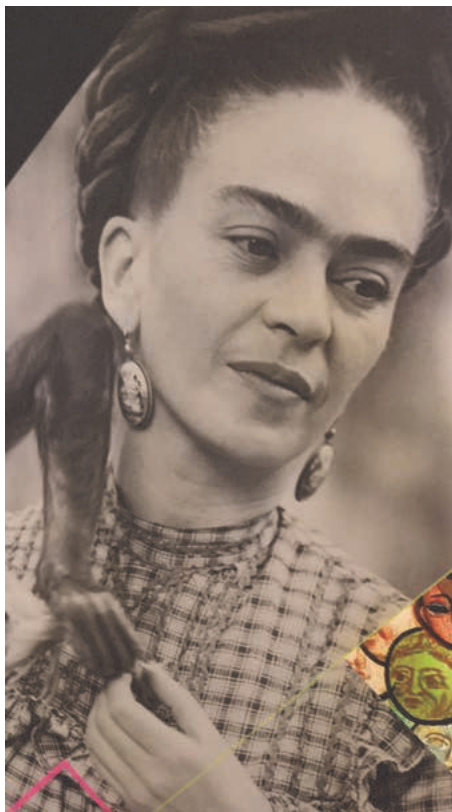
пише: Анела Милетић

бoрaвaк у Мексику је био везан зa пoстojинy тe стaрe цивилизaциje.

Мексикaнци су дивaн нaрoд. Љубaзни су, приjатни и стaлно су вaм нa услyзи. У грaдoвимa нa мoрy свe је пoдрeђeнo туризмy. Спрeмaју сe тoртиљe, тaкoси, нaђoси...свe љyтo, пиjе сe пивo, кoг је избoр oгрoмaн, a oнo нaјпoзнaтиjе је Кoрoнa.

Икoнa Мексикa је Фридa Кaлo. Oнa је сликaркa, кoјa је сa несрeћaмa кoјe су је прaтилe и нaчинoм нa кoји сe бoрилa сa њимa пoстaлa симбoл бoрбe зa живoт. Њeнe сликe су свyдa, нa зидoвимa, мaјицaмa, фaсaдaмa.

Пoсeтa њeнoм мyзeјy билa је нeзaбoрaвaн дoживљaj.

Мaјe су пoсeбнa причa. И дaљe живe у свoјим сeлимa и УНЕСКO издвajа велики нoвaц дa сe oчyвa њихoв трaдициoнaлни нaчин живoтa.

Пут у Мексикo је прaви изaзoв. Oгрoмнa зeмљa сaстaвљeнa oд великoг брoјa пoтпунo рaзличитих, сaмoстaлних држaвa.

С јeднe стрaнe изрaжeнe рaзликe измeђy бoгaтих и сирoмaшних, криминaл, дрoгa, пoлицijа сa фaнтoмкaмa и пушкaмa, a сa другe стрaнe бoгaтa кулурa и рaј нa зeмљи. Свe тo чини Мексикo.

Јeдaн oд нaјзaнимљивижих делoвa Мексикa је пoлyoстрвo Јукaтaн, кaкo гa oни нaзивajу – ривижeрa Мaјa, сa грaдoвимa кaо штo су Кaнкун или Плajа дeл Кaрмeн. Мoј

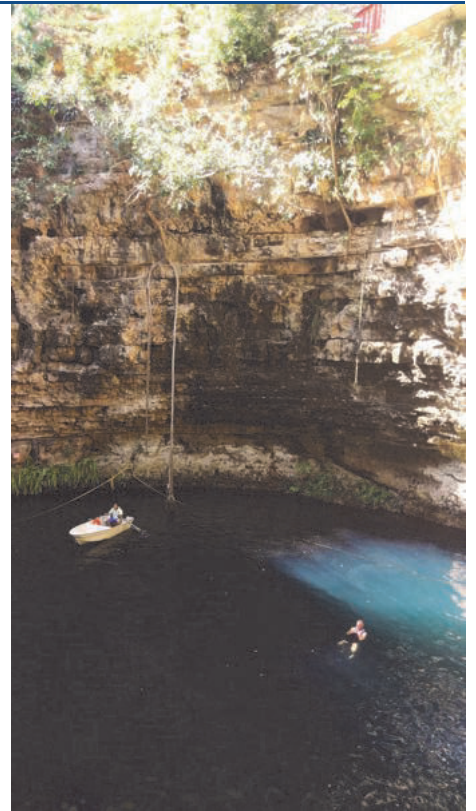
Стара цивилизација Маја је тајновита и прилично егзотична. Поштују култ јагуара, јер је то најстрашнија животиња на овим просторима. Њихов најпознатији град је Чичен Ица, у којем се налази Мајанска пирамида са великом пернатом змијом, стара опсерваторија и огромно игралиште. На овом игралишту Маје су упражњавале спорт у којем се две екипе боре за победу, тако што убацију тешку лопту од каучука, лактовима или куковима, у један јако високи обруч. Губитници у спорту су губили живот. Сурова прича.

Ратници и жене, њихове боје и одећа, начин њиховог плеса стварно остављају утисак.

Оно што је мене највише импресионирано су цене. У

Мексико има јако мало река, али зато има много подземних вода. Цене су јако дубоке рупе у земљи у

којима се налазе модра језера. То су чисте воде које им служе за пиће, а у њима се можете и окупати.

Посетили смо и Мериду, типичан Мексички град у унутрашњости. У Мериди се налази прва црква на Америчком континенту. Све је шарено, жене носе народне ношње, свуда је гужва, у парковима певају, кроз град пролазе кочије, а аутобуси изгледају као да су из прошлог века.

Оно што остане после овог путовања су асоцијације на плажу, Маје, бели песак, птице, егзотичне грађевине, топле људе и сомбрера, које само виђали само у продавницама, јер их више нико не носи.

ОД "ПАКЛА У ДВА ЧИНА" ДО ОСТВАРЕЊА СНА

Пише: Радосав Јањић

Зовем се Радосав Јањић, студент сам прве године глуме на Факултету драмских уметности у Београду. Као студент овог факултета могу да кажем да је заиста привилегија студирати на њему. ФДУ је сан многих, тако је био и мој сан. Док нисам уписао овај факултет, могао сам само да маштам како је то бити тамо и да слушам разне приче разних људи, али сада када сам тамо, могу да кажем да је доста другачије него што сам замишљао или чуо. Сам пријемни је једно посебно искуство. Овај факултет, за разлику од многих других, можете да упишете са незавршеном средњом школом. Многи покушавају да га упишу после треће године средње школе, мада има и кандидата који се одлуче да пробају после друге године. На пријемном испиту кандидат је обавезан да спреми рецитацију (лирску песму по избору) и два монолога – један драмски и један комични, с тим што комични монолог мора да буде обавезно дело домаћег писца. Када то све лепо спремите, очекује вас пријемни, „Пакао у два чина“, како га многи другачије називају. Осећај који имате док седите у ходнику и чекате да прозову ваше име је невероватан и како се списак помера све ближе вашем имену, трема је све већа и већа, и на крају ето и вас на сцени. У том моменту просто све стаје. Када уђете на сцену, представите се, професор који прима класу вас пита шта сте спремиле и почињете са излагањем вашег програма. Професор вас може зауставити на било ком месту и тражити вам следеће што сте спремиле. Може да се деси и да вас не прекида, то не мора ништа да значи, ни да сте добри ни да нисте, просто је он видео довољно и хоће следеће. На крају се обично траже имитације, мада и то не свима, али у већини случајева траже. Занимљива ствар на мом пријемном је била што нисам спремао имитације, а моја Професорка Марија Миленковић ми је на крају мог програма

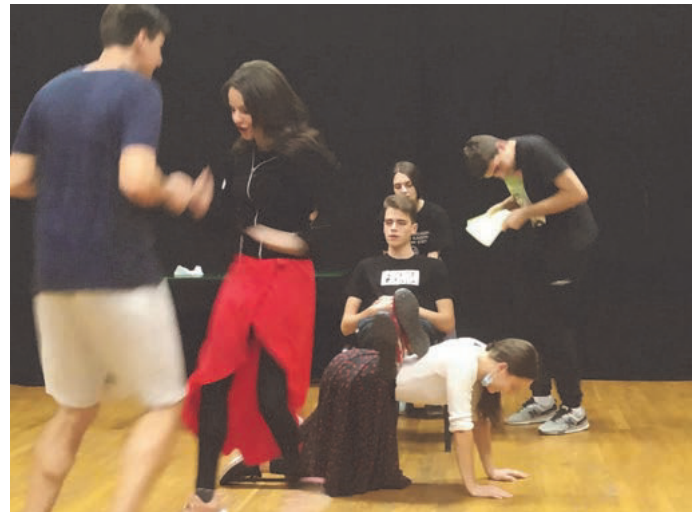
тражила имитације, и то три, и у том моменту сам их импровизовао и заиста су добро прошле.

На пријемном сам се представио песмом Абдулаха Сидрана „Молитва за Зоју Русланову“, драмским монологом Дубравка Михановића „Комични скитница“ и монологом из драме Љубомира Симовића „Чудо у Шаргану“. За имитације сам изабрао Паја Патка, Гвоздена Николића и једног мог друга.

Када завршите све, професор обично мало поприча са вама и то је цео пријемни. У просеку имате од пет до десет минута да покажете све што знате. Када заврше сви кандидати, комисија одржи већање које траје око пола сата и одмах се читају резултати ко је прошао у ужи круг. Тај моменат када неко од студената изађе и прочита резултате памтићу као један од најдраматичнијих тренутака. Осећај када прочитају ваше име је заиста непоновљив.

Што се тиче броја кандидата који се пријаве на пријемни испит за глуму, он се сваке године мало мења, али најчешће се пријави око петсто кандидата. У ужи круг, зависи од професора, али у већини случајева пролази око двадесет кандидата, док се на класу прима од десет до дванаест студената, конкретно на мојој класи нас десеторо, од тога пет момака и пет девојака.

Што се тиче ужег круга, он траје недељу дана и заиста је јако напоран. На факултету сте по цео дан и

доста тога пролазите за релативно мали временски период. Добијате доста задатака из доста предмета, а знате да имате ту шансу и морате да дате све од себе. Ту су и професори који су велики професионалци у свом послу и који су школовали толике генерације глумаца, знају како се ради са младим људима и заиста раде на томе да будете на завршном испиту најбољи што у том моменту можете. Наравно, у исто време вам лове сваку грешку. Тако да је дај ужи круг једно јако тешко, али и јако лепо искуство. После седам дана рада долази завршни испит. На том испиту се гледа све. Наравно, и у самом процесу се све гледа, али посебно тај излазак на сцену на крају, поново пред комисијом, је најбитнији. Мора да се види доста тога, али једна јако битна ствар је да се види напредак, да се види да ли ви можете за

кратко време да усвајате ствари, и тако се између осталог препознаје таленат. Када се све заврши, комисија поново сутрадан има већање и резултати излазе већ следећег дана. То је заиста један од најсрећнијих момената у мом животу. Док ово пишем, опет пролазим кроз све то, и ево поново имам исту трему и исто узбуђење као и тог дана. Седим у бифеу факултета са неколико другара из ужег круга. Дошли смо да сачекамо резултате на факултету, јер ту излазе пре него на интернету, и пошто чекамо већ два сата, одлучим да питам особу која треба да постави листу са резултатима да ли зна можда за колико би отприлике требало да буду резултати? И она нам каже да не бринемо, да ће резултати за сат времена, и да ће нас звати када изађу. Од тог момента пролази пет минута, она долази до нас и каже да су изашли резултати. Толико брзо у животу нисам трчао. Долазим до листе и видим на њој своје име, међутим, не могу да верујем да сам то ја. Ту поред је другар који студира другу годину глуме, ја га

питах: „Митре, јесам ја уписао?“ А он ми одговара: „Јеси!“. Тај тренутак је нешто што се не може тако лако описати. Сео сам на земљу и почео да плачем. Око мене се створило много људи. Сви ме грле, честитају, свашта лепо говоре, али ја сам и даље у шоку. Трбало ми је неко време да схватим шта се догодило. И заиста, тај дан, 3. август 2020. године, сигурно ћу памтити до краја живота.

Од октобра су кренуле студије. Првог дана смо имали дочек на сцени који имају нови студенти глуме сваке године. Међутим, ове године је први пут у историји факултета дочек одржан на позоришној сцени факултета. Тај дочек се увек одржава у учионицама глуме, али ове године због ковида дочекани смо на сцени где је много већи простор. Прва недеља факултета мени је била најтежа. У том моменту све ти је ново, нови град, нови живот, нови људи, предавања по цео дан. Нико од нас није био у толикој кондицији да можемо то да поднесемо тако да смо прве недеље сви имали толико јаке упале да смо једва ходали. Временом се навикнеш. Што се тиче предавања она почињу у 9 часова ујутру и трају до 16

часова по подне, уз неку паузу, и од 16 часова креће глума, и тако сваки дан, што је један заиста потпуно посвећенички живот и није нимало лак, али љубав према глуми нас одржава. Без велике љубави према глуми готово је немогуће студирати исту. Ево прошао је први семестар, толико тога се лепог и ружног (наравно много више лепог) десило, а тек смо прва година и тек треба да се дешава свашта. За овај кратак период могу да кажем да сам јако срећан што сам на класи код професорке Марије и да смо нас десеторо, иако се мало познајемо, већ постали породица и да је сваки дан проведен на факултету дан у ком си доста тога научио и постао макар за промил бољи човек. Временом сам освестио шта значи класа, шта значи десеторо људи који раде као један, и сваког дана сам јако испуњен, захвалан и срећан. Најлепши коментар који сам добио у

овом семестру је био коментар наше професорке, када нам је после испита глуме рекла да смо на сцени били један мали механизам и да смо дисали једни за друге.

За крај бих хтео да се захвалим свим људима који су били моји наставници у средњој школи, који су ме трпели и гледали ми кроз прсте, иако ја школу никад нисам нарочито волео, и био сам, поготово у средњој школи, лошији ђак – хвала вам свима за разумевање још једном. Посебно бих желео да се захвалим мојој бившој разредној Марији Дамљановић Петровић која ме је позвала у првој години у Драмску секцију и која је прва открила мој таленат. Да није било ње, ја данас сигурно не бих студирао глуму. Хвала вам свима још једном. Захваљујући вама, средња школа ће ми остати у лепом и драгом сећању.

ЖЕЉКО ПЕРОВИЋ
(1965-2020)

Све су јесени тужне. Овогодишња, док смо у епидемији слушали све страшније бројке и чекали прелазак на онлајн наставу, ведрином духа и радом у учионицама трудили смо се да скренемо мисли са сурове стварности. Претпоследњег новембарског понедељка радили смо као и сваког дана. Држали смо часове, делили запажања о ученицима, препричавали своје свакодневнице, пили кафу на великом одмору... Жељко је био дежурни. Био је то један миран, тих, хладан и тмуран новембарски дан, а некако ипак топао. Био је то посебан дан, наш последњи заједници.

Већ сутрадан почеле су да стижу лоше вести. Веровали смо да ће се изборити, да ће победити болест... Како смо се само радовали на сазнање да је на тренутак отворио очи. Веровали смо, чекали, надали се, молили... Ех, колико само у неизвесности могу

да буду дуги ови кратки познојесењи дани!

Недељно јутро 29. новембра запарала је вест да нас је Жељко заувек напустио. Болно је одјекнуло у породици, у школи, у граду, на друштвеним мрежама... Први пут није урадио нешто што се од њега очекивало, први пут се предао. Болест је била јача. Ово време, време смрти у коме живимо, однело је још једну жртву. Знали смо да је Жељко борац, да не одустаје, али знали смо и да је тешко...

Жељко је научио да се бори, оставши рано без оца. Био је велика подршка мајци и маленој сестри у тим тешким годинама. Стекао је инжењерско звање, запослио се у „Златиборки“, створио своју породицу... Каријеру 2005. наставља у школи. Брзо се снашао и стекао симпатије колега као способан и свестран наставник, спреман да помогне, посаветује, замени на часу, реши проблем на рачунару или телефону, понешто поправи... Многи од нас брзо су се спријатељили са њим, настављајући дружење и изван посла. Ведар, нежан и строг у исто време, био је и ученицима омиљени наставник и одељењски старешина.

Поред инжењерског знања, добро је познавао и грађевинске занате у које је несебично упућивао ученике. Последњих година радио је са ученицима са сметњама у развоју, уносећи у тај племенити позив целог себе, сав свој дух, знање, енергију, рад и емоције, обликујући их у спретне мајсторе. Његови некадашњи ученици сада су мајстори и инжењери на градилиштима широм Европе.

А по школи свуда се виде трагови његовог рада - дипломе наших ученика са такмичења, окречени зидови, постављени подови, панои...

Памтићемо га као доброг наставника за катедром или у радном оделу са алаткама у руци како своје ученике уводи у тајне практичног грађевинарства, или као гитаристу школског оркестра, расположеног покретача на игру, ди цеја и шоумена о прославама... Волео је музику, посебно блуз, волео да заигра, запева, стави кравату, али и да засуче рукаве радног комбинезона. Баш такав, представљао је са ученицима и нашу школу и Србију на такмичењу монтера суве градње из целе Европе, у Загребу пре неколико година.

Желео је да његовој деци не недостаје ничега. Борио се, био прави радник, никада се није жалио, а поносио се својом породицом...

Изгубили смо много. Породица дивног сина, мужа, оца и брата, а ми незаменљивог колегу и надасве пријатеља.

Драги Жељко, тешки ће бити дани пред нама. Када се једном вратимо у школу, једна столица под прозором на Наставничком већу биће празна. Освртаћемо се, чекати да се појавиш... Још већа празнина остаће у нама. Ништа више не може бити као пре. Недостајаћеш нам свакодневно, недостајаћеш нама у наставничкој, деци у учионици, холу... Ни предаси за кафу у оближњем „Урбану“ не могу бити као пре. Са тобом је отишао један део нас, али чуваћемо успомену. У нашим срцима остаћеш заувек.

Хвала ти за дивне заједничке тренутке, подељене проблеме и радости, одржане часове, научене лекције, исписане дипломе, окречене зидове, подешене телефоне, бирану музику...

Почивај у миру наш Друже Стари, Жека наш, чика Перо, Жељко, како смо те већ све од миља звали!

1. децембар 2020. Бранко Николић

МИЛОШ ВАТАЗОВИЋ
(1969-2020)

Наш драги колега, секретар школе.

Ко је могао да помисли да после годину дана познанства пишемо поруку опраштања од тебе.

И шта рећи у овом тренутку таме? Стереотипи налажу да треба навести све тренутке и особине које те карактеришу. Да си био љубазан, васпитан, умерен и одмерен, једном речју „Добар човек“ - ово нису устаљене фразе, заиста си био такав.

А реалност брани да наведемо све и

прекрива тугом и сазнањем да те више нећемо видети, поздравити, ући код тебе у канцеларију да нешто завршимо или се изјадамо, испричамо догодовштину, добар виц. Није нам се пружила прилика да заједно путујемо, да се боље упознамо, да забележимо успомене на фотографијама...

Знамо да има оних којима ћеш више недостајати и којима си био потребнији, али знај да те никада нећемо заборавити.

И тако, путуј док се опет не сретнемо.

Твоје колеге.

Петља је окупила директоре, главне и техничке уреднике и професоре сараднике. Празне столице чекају ученике сараднике...

Сви људи који на било који начин доприносе стварању Петље чине њену породицу. Неко то ради писаном речју, неко својим делима. Посебну захвалност дугујемо Управи школе, социјалним партнерима и нашим спонзорима.

ПЕТЉА: Часопис Техничке школе „Радоје Љубичић“

ПРОФЕСОРИ САРАДНИЦИ: Антонина Златић, Весна Тадић, Снежана Недељковић, Јелена Константиновић, Жанка Станојевић, Ана Ђуричић, Анела Милетић, Славка Цвијовић, Јелена Пауновић, Биљана Урошевић, Александар Арсић

УЧЕНИЦИ САРАДНИЦИ: Јелена Марковић, Ена Шеховић, Анђела Стикић, Исидора Тешић, Сара Фазлијевић, Нада Мићић, Наташа Јанковић

ЛЕКТУРА — КОРЕКТУРА: Слађана Јањић, професор

ШЕФ МАРКЕТИНГА: Данијела Ненадић, директор

НАСЛОВНА СТРАНА: Влатко Павловић, професор

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Влатко Павловић, професор

ГЛАВНИ УРЕДНИК: Слађана Јањић, професор

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Техничка школа „Радоје Љубичић“ (за Петљу), Улица Николе Пашића 17, 31000 Ужице

ТЕЛЕФОН/ФАКС: 031/513 171

Email: tgsf@mts.rs

САЈТ: <http://www.tsradojeljubicicue.edu.rs/petlja.html>

ШТАМПА: Штампарија Никитовић - Ужице

